Bibli... Hun...

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Anul XI. Nr. 508 | Vineri 6 martie 1959 | 8 pagini 25 bani

Ziua internațională a femeii

Cele dintîi flori ale primăverii le închinăm lor, femeilor din tot sufletul ca semn al cinstirii și dragostei pe care o purtăm mamelor, soțiilor, surorilor noastre. Cele dintîi flori ale lui martie le dăruim cu respect lor — omagiu cald adus faptelor eroice care au așezat la loc de cinste în cartea istoriei chipurile atîtor femei luptătoare pentru libertate și dreptate socială, pentru pace între popoare, pentru prosperitate și fericire.

Era în 1910 cînd Clara Zetkin, în fruntea unui grup de luptătoare curajoase, propunea Conferinței internaționale a femeilor ținută la Copenhaga ca 8 Martie să devină Ziua Internațională a Femeii. 49 de ani au curs de atunci. Aproape o jumătate de secol. Curgerea timpului a făcut ca an de an această sărbătoare să capete tot mai multă amploare, tot mai multă vioaie și strălucire. În fiecare an, în această zi, femeile — indiferent de rasă sau de naționalitate, de gradul de cultură, de concepțiile religioase și de vederile politice — își strîng cu putere mîinile peste mări și oceane într-o trainică solidaritate, demonstrînd omenirii uriașa forță a mișcării mondiale a femeilor.

În patria noastră femeile întîmpină ziua de 8 Martie cu însemnate realizări în înfăptuirea planului de stat pe anul 1959. Este vorba de realizări în cele mai diverse sectoare de activitate, căci spre deosebire de trecut, cînd calitatea muncii femeilor și potențialul lor intelectual erau desconsiderate, statul nostru democrat-popular apreciază meritele și posibilitățile femeilor, asigurîndu-le dreptul să muncească în orice domeniu al construcției socialiste. Astăzi la noi nu mai este o „curiozitate" femeia

(Continuare în pag. 3)

Contribuția la transformarea socialistă a agriculturii — datorie patriotică a pedagogilor

S-au împlinit zece ani de cînd istorica plenară a C.C. al P.M.R. din 3—5 martie a trasat sarcinile partidului pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii. În acest timp, sub conducerea înțeleaptă a partidului au fost obținute succese importante în opera de construire a socialismului la sate. Urmînd neabătut învățătura leninistă cu privire la necesitatea atragerii micii gospodării țărănești pe calea socialistă, aplicînd în mod creator această învățătură în condițiile țării noastre, Partidul Muncitoresc Romîn a desfășurat și desfășoară o largă muncă politică de convingere a țărănimii muncitoare asupra foloaselor muncii în comun și a folosirii tehnicii moderne. Ca urmare a acestei politici, aproape două milioane de familii, reprezentînd 53,5 la sută din totalul familiilor țărănești, s-au unit de bună voie în peste 15.000 gospodării agricole colective, întovărășiri agricole și cooperative agricole de producție.

Însușindu-și sarcinile trasate prin rezoluția plenarei C.C. al P.M.R. din 3—5 martie 1949, marea majoritate a învățătorilor și profesorilor din țara noastră și-au adus contribuția lor activă la transformarea socialistă a agriculturii. Cea mai mare parte a învățătorimii noastre, trăind și muncind la sate, în mijlocul țărănimii, a desfășurat zi de zi o activitate însuflețită pentru a demonstra țăranilor muncitori superioritatea gospodăriei socialiste și a agrotehnicii înaintate, convingîndu-i să pășească pe calea socialistă.

Faptul că în regiunea Constanța și într-o serie de raioane din regiunile Timișoara și Galați agricultura este complet colectivizată, că numeroase raioane din regiunile Galați, București, Iași, Craiova, Suceava, Oradea, Baia Mare, Stalin, Reg. Autonomă Maghiară sînt complet cooperativizate sau au un înalt procent de cooperativizare, se datorește și contribuției pe care au adus-o cadrele didactice și școala, sub îndrumarea organizațiilor de partid, la această operă măreață.

Stînd de vorbă cu fiecare țăran muncitor cu gospodărie individuală, dovedindu-i prin fapte avantajele muncii în comun, folosind loturile școlare ca mijloc important de propagandă a metodelor agrotehnice înaintate, organizînd programe cultural-artistice pe tema transformării socialiste a agriculturii, conducînd cercuri de citit, ținînd conferințe la căminele culturale, cadrele didactice își îndeplinesc cu cinste sarcina pusă în fața lor de rezoluția plenarei C.C. al P.M.R. din 3—5 martie, în care se arată că „învățătorimea de la sate are de jucat un rol de seamă în munca de întărire a alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare".

În comuna Cobadin, de exemplu, comună colectivizată în întregime, ca de altfel întreaga regiune Constanța, cadrele didactice țin o legătură strînsă cu gospodăria agricolă colectivă, gospodăria agricolă de stat și stațiunea de mașini și tractoare din localitate și duc o frumoasă activitate în cadrul bibliotecii sătești, unde au atras numeroși cititori, mulți dintre ei foști neștiutori de carte în trecut. În cele 421 cercuri de citit din raionul Berești, cadrele didactice îi lămuresc pe țăranii muncitori asupra folosirii metodelor agrotehnice înaintate și asupra superiorității gospodăriei agricole colective față de celelalte forme cooperatiste. Astfel, prin activitatea lor cadrele didactice contribuie alături de organizațiile de partid și obștești la producerea acelor schimbări adînci în conștiința țăranilor muncitori pe care le presupune trecerea de la gospodăria individua-

(Continuare în pag. 2)

Cadre pentru agricultură

In anul scolar 1958/59 au fost create 87 scoli agricole ale sfaturilor populare. In aceste scoli învată 3.070 elevi.

★

Numărul scolilor profesionale agricole a crescut în ultimii zece ani, de la 49 cîte erau în anul scolar 1948/49 la 212 în 1958/59.

★

In anul scolar 1948/49 funcționau în scolile profesionale agricole 193 cadre didactice. In prezent, în scolile profesionale agricole ale Ministerului Agriculturii și Silviculturii precum și în cele ale sfaturilor populare lucrează 1.492 cadre didactice.

★

Intre anii 1949-1958 scolile agricole profesionale tehnice si de maistri au dat productiei 53.535 cadre calificate.

Au hotărît să cultive SFECLĂ DE ZAHĂR PE LOTUL ȘCOLAR

La redacția gazetei noastre a sosit o scrisoare din partea Școlii de 7 ani din comuna Costești-Vale, raionul Titu, prin care colectivul de elevi și cadre didactice ne aduce la cunoștință inițiativa ce a luat-o, de a cultiva sfeclă de zahăr pe o parte din lotul școlar și de a contribui astfel în mod direct la realizarea sarcinilor puse de plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958. Publicăm mai jos textul scrisorii primite:

„Documentele plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 au cunoscut un puternic ecou în comuna noastră. Ele însuflețesc țărănimea muncitoare în obținerea unor recolte bogate la anumite culturi de mare importanță pentru economia țării.

În comună există condiții bune pentru cultivarea sfeclei de zahăr. Mulți țărani muncitori care au frecventat cursurile agrotehnice și au aplicat metode științifice de cultivare a sfeclei de zahăr au reușit să obțină producții mari.

Conștienți de faptul că și școala poate contribui la traducerea în viață a sarcinilor puse de plenară, în dorința de a da sprijinul nostru la sporirea producției agricole, stimulați de rezultatele frumoase obținute de unitățile agricole socialiste și de țăranii muncitori fruntași ai recoltelor bogate, noi elevii și cadrele didactice de la școala din comuna Costești-Vale, raionul Titu, am hotărît să cultivăm cu sfeclă de zahăr 0,25 ha din terenul experimental al școlii. Acest teren l-am îngrășat și l-am pregătit chiar din toamnă, iar însămînțarea și întreținerea culturii de sfeclă de zahăr le vom face în orele de lucrări practice agricole, pe lîngă celelalte lucrări prevăzute în programa școlară.

Cu toții ne-am propus să lucrăm și să îngrijim în așa fel sfecla de zahăr ce o vom cultiva, încît să obținem de pe acești 25 de ari o producție record. În acest sens am încheiat chiar un contract cu fabrica de zahăr.

Considerăm că aceasta este o datorie patriotică pentru școala noastră, ca de altfel pentru toate școlile din țară care au condiții prielnice pentru cultivarea sfeclei de zahăr, și constituie un răspuns concret la sarcinile puse în fața întregului popor de plenara C.C. al P.M.R.

Colectivul de elevi și cadre didactice de la Școala de 7 ani din comuna Costești-Vale, raionul Titu, regiunea București".

Redacția „Gazetei învățămîntului" apreciază această inițiativă și consideră că ea poate constitui și pentru alte școli ce se află în regiuni favorabile cultivării sfeclei de zahăr, un îndemn de a întreprinde acțiuni similare.

De 8 Martie

Învățătoarei mele

În ziua asta gîndul spre tine mi se-ndreaptă
Albită-nvățătoare, de dincolo de munți...
Zăresc iar școala veche... Pe ultima ei treaptă
Așteptați din nou elevii... Și ei soseșc cărunți...

Unu-ți trimite gîndul departe, de pe mare,
E căpitan pe navă... Un altu-i inginer...
Din Bărăgan trimite premiantul o scrisoare
Și ți-a adus poștașul un plic de pe șantier...

Scrisoare cu scrisoare tu răsfoiești în seară
Și ai găsit intactă în scrisul lor cel mic
Iubirea-ți împărțită în orice colț de țară
Dar pîlpîind întreagă din fiecare plic!

NICOLAE TĂUTU

Adunări consacrate dezbaterii hotărîrilor celei de-a doua Conferinţe naţionale a U. A. S. R.

În toate centrele universitare din ţară au avut loc adunări de activ şi adunări generale ale organizaţiilor U.T.M. şi asociaţiilor studenţilor consacrate dezbaterii hotărîrilor celei de-a doua Conferinţe naţionale a Uniunii Asociaţiilor Studenţilor din R. P. Română.

La adunări au participat conducători ai organelor locale de partid şi de stat, reprezentanţi ai conducerii Ministerului Învăţămîntului şi Culturii, membri ai C.C. al U.T.M. şi ai Consiliului U.A.S.R., membri ai comitetelor şi birourilor organizaţiilor de partid din universităţile şi institutele de învăţămînt superior, academicieni, cadre didactice universitare, tineri muncitori şi conducători ai unor întreprinderi economice.

Membri ai consiliilor asociaţiilor studenţilor, delegaţi la lucrările celei de-a doua Conferinţe naţionale a U.A.S.R., au făcut cu acest prilej expuneri în legătură cu acest important eveniment din viaţa studenţimii noastre.

La adunări au luat cuvîntul un mare număr de studenţi, cadre didactice şi alţi participanţi care au dezbătut măsurile ce trebuie luate de asociaţiile studenţilor în fiecare centru universitar în vederea traducerii în viaţă a sarcinilor ce le revin din cuvîntarea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej şi din hotărîrile conferinţei, pentru noi succese în formarea de cadre temeinic pregătite necesare operei de construire a socialismului, pentru îmbunătăţirea continuă a muncii politico-educative şi ideologice în rîndurile studenţilor.

★

În **BUCUREŞTI**, la adunarea care a avut loc în Sala sporturilor de la Floreasca au luat parte peste 4.000 de studenţi, cadre didactice universitare şi invitaţi.

Tov. Ştefan Bîrlea, secretar al Comitetului U.T.M. al centrului universitar Bucureşti, a făcut o expunere asupra lucrărilor Conferinţei U.A.S.R. şi a sarcinilor asociaţiilor studenţilor din Capitală.

Participanţii la discuţii, au subliniat succesele obţinute în pregătirea profesională a studenţilor, rolul important pe care îl are practica în producţie pentru formarea viitoarelor cadre de specialişti. Ei au arătat că pe viitor asociaţiile studenţilor vor trebui să acorde o mai mare atenţie organizării practicii, atragerii studenţilor într-o activitate productivă efectivă.

Mulţi dintre cei care au luat cuvîntul au subliniat în mod deosebit importanţa covîrşitoare pe care o are pentru viitorii intelectuali însuşirea temeinică a ştiinţei marxist-leniniste şi sarcinile ce stau în faţa atît a cadrelor didactice cît şi a organizaţiilor U.T.M. şi a asociaţiilor studenţilor pentru educarea în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar a tineretului studios.

La adunare au luat cuvîntul tov. Florian Dănălache, membru al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului orăşenesc Bucureşti al P.M.R., şi tov. Ştefan Bălan, adjunct al ministrului Învăţămîntului şi Culturii.

★

La adunarea activului de partid, U.T.M. şi U.A.S.R. din institutele de învăţămînt superior din **CLUJ**, tov. Vasile Vaida, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional Cluj al P.M.R., a vorbit despre învăţămintele celei de-a doua Conferinţe pe ţară a U.A.S.R. şi despre dezvoltarea învăţămîntului superior în centrul universitar Cluj. El a înfăţişat realizările importante obţinute în direcţia îmbunătăţirii condiţiilor de studiu şi de trai ale studenţilor români şi ai naţionalităţilor conlocuitoare în înarmarea tinerei generaţii de intelectuali cu temeinice cunoştinţe ştiinţifice, cu concepţia marxist-leninistă despre lume.

În unanimitate participanţii şi-au manifestat din nou ataşamentul faţă de politica marxist-leninistă a partidului nostru, hotărîrea lor fermă de a lupta împotriva oricăror manifestări ale ideologiei burgheze. Cuvîntul vorbitorilor romîni sau maghiari a constituit un prilej de vie manifestare a frăţiei dintre poporul romîn şi naţionalităţile conlocuitoare, prietenie care are la bază scopul comun al luptei pentru victoria cauzei socialismului.

Mai mulţi participanţi la discuţii au arătat că actuala formă de organizare cu două universităţi, cu cămine şi cantine separate, constituie o piedică în calea strîngerii continue a legăturilor frăţeşti dintre studenţii romîni şi maghiari. Ei au propus ca la Cluj să fie creată o singură universitate în care tineretul studios, fără deosebire de naţionalitate, să înveţe şi să trăiască împreună, să desfăşoare laolaltă activitatea obştească şi culturală.

În cadrul adunării au luat cuvîntul tovarăşii Nicolae Ceauşescu, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., secretar al C.C. al P.M.R., şi acad. Atanase Joja, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministrul Învăţămîntului şi Culturii.

★

La adunarea care a avut loc în vechiul centru universitar al ţării, oraşul **IAŞI**, au participat peste 1.200 de studenţi şi studente.

Din expunerea prezentată de tov. Stana Enache, vicepreşedinte al Consiliului U.A.S.R., cît şi din discuţiile vii care au urmat a reieşit atenţia deosebită pe care partidul şi guvernul o acordă dezvoltării învăţămîntului superior, creării unor condiţii din ce în ce mai bune de trai şi învăţătură tineretului studios.

Numeroşi studenţi au subliniat în cuvîntul lor că tineretul studios din ţara noastră este hotărît să răspundă grijii părinteşti a partidului şi guvernului cu şi mai multă rîvnă la învăţătură, în activitatea obştească.

Studenţii Cristian Constantin şi Vasile Vasilache, de la Institutul politehnic, Ilie Seftiuc de la Facultatea de istorie-filologie a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", ca şi numeroşi alţi studenţi, au subliniat rolul deosebit pe care îl are studiul ştiinţelor sociale pentru formarea intelectualilor de tip nou.

Mai mulţi participanţi la consfătuire, printre care studentul Constantin Păduraru de la Facultatea de construcţii a Institutului politehnic, prof. univ. Cristofor Simionescu, membru corespondent al Academiei R.P. Romîne, rectorul Institutului politehnic din Iaşi, s-au referit pe larg la necesitatea dezvoltării legăturii dintre învăţămîntul teoretic şi practica construirii socialismului în ţara noastră. În încheierea consfătuirii, a luat cuvîntul tov. Dumitru Gheorghiu, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional Iaşi al P.M.R.

★

La adunarea din centrul universitar **TIMIŞOARA**, după referatul prezentat de tov. Gh. Tache, preşedintele Consiliului Uniunilor asociaţiilor studenţilor din localitate, au luat cuvîntul studenţi şi cadre didactice.

Studenţii Valeria Pascariu de la Facultatea de electrotehnică a Institutului politehnic, Maria Băleanu de la Institutul medico-farmaceutic, Simion Şandru de la Facultatea de mecanică a Institutului politehnic, Mihai Şerban de la Institutul agronomic, prof. ing. Aurel Bărglăzan şi alţi vorbitori au arătat că este de datoria asociaţiilor studenţilor şi a fiecărui student în parte să acorde o mai mare atenţie activităţii practice în producţie şi muncii de folos obştesc.

La adunare a luat cuvîntul tov. Martin Isac, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional Timişoara al P.M.R.

★

La adunarea care a avut loc la **GALAŢI**, în expunerea prezentată de tov. Ion Bejan, preşedintele Consiliului Uniunii Asociaţiilor Studenţilor din Galaţi, a fost subliniată activitatea rodnică a celor trei facultăţi din acest oraş care în cei zece ani de existenţă au dat numeroase cadre cu calificare superioară pentru construcţiile navale şi industriale, pentru industria alimentară şi lucrările de hidroamelioraţie, ramuri ale economiei specifice regiunii.

La discuţiile ce au avut loc, numeroşi studenţi, cadre didactice şi invitaţi, printre care Dumitru Teodor şi T. Stamate de la Institutul politehnic, Liviu Buhoci de la Facultatea de îmbunătăţiri funciare şi organizarea teritoriului agricol, Iosif Egri, rectorul Institutului politehnic, şi alţii au arătat necesitatea legării tot mai strînse a învăţămîntului de nevoile producţiei şi a unui învăţămînt tehnic bazat pe cele mai noi descoperiri ale ştiinţei şi realizări ale tehnicii mondiale şi în primul rînd pe ale ştiinţei şi tehnicii sovietice, care şi-au dovedit pe deplin superioritatea. Ei au accentuat de asemenea importanţa covîrşitoare pe care o are aprofundarea studierii marxism-leninismului în educarea şi formarea oricărui intelectual de tip nou.

★

La adunarea de la Institutul de mine „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din **PETROŞANI**, în expunerea prezentată de tov. Iosif Munteanu, preşedintele Consiliului Asociaţiei Studenţilor din institut, cît şi în discuţiile care au urmat, au fost dezbătute cu viu interes sarcinile ce revin pentru creşterea şi educarea noilor cadre de specialişti în industria meritului. În cuvîntul lor, studentul Traian Avram, minerul Haidu Iuliu, Erou al Muncii Socialiste, şi alţii s-au referit la necesitatea îmbinării tot mai strînse a pregătirii teoretice a studenţilor cu practica în mină. Ei au subliniat justeţea măsurilor luate pentru introducerea anului de practică premergător studiului care îi ajută pe studenţi la o însuşire mai temeinică a cunoştinţelor teoretice şi au arătat că numai şcoala muncii în producţie poate duce spre o înaltă calificare profesională.

În încheierea adunării au luat cuvîntul tov. Petru Furdui, prim-secretar al Comitetului regional Hunedoara al P.M.R., şi tov. Carol Szabo, prim-secretar al Comitetului regional Hunedoara al U.T.M.

★

Adunarea din centrul universitar **ORAŞUL STALIN** a avut loc în sala de festivităţi a uzinelor de tractoare „Ernst Thälmann".

După referatul prezentat de tov. Marin Marcu, preşedintele Consiliului Asociaţiei Studenţilor de la Institutul politehnic, au luat cuvîntul numeroşi studenţi, cadre didactice şi invitaţi. Studentul Iosif Soare, prof. Gh. Niţescu, rectorul institutului, muncitorul Ion Vizitiu şi alţii au arătat că prin crearea Institutului politehnic în acest important centru industrial, studenţii au largi posibilităţi să fie permanent apropiaţi de munca productivă din fabrici şi uzine. Numeroşi muncitori au de asemenea posibilitatea să-şi desăvîrşească pregătirea lor urmînd cursurile fără frecvenţă şi continuînd să lucreze în acelaşi timp în producţie.

Studenţii Nagy Tiberiu, Mariana Coca, Furo Iuliu, N. Zeitz şi alţii au subliniat în cuvîntul lor că între studenţii romîni, maghiari şi germani s-au statornicit legături frăţeşti de prietenie întemeiate pe idealul comun al tuturor oamenilor muncii din ţara noastră, construirea socialismului.

În cadrul adunării a luat cuvîntul tov. Maxim Bergheanu, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional Stalin al P.M.R.

★

La adunarea care a avut loc la **CRAIOVA** au fost larg dezbătute sarcinile ce revin studenţilor şi cadrelor didactice de la Institutul agronomic „Tudor Vladimirescu" în urma conferinţei naţionale a U.A.S.R.

Expunerea făcută de tov. Grigore Crăiniceanu, membru al Comitetului executiv al U.A.S.R., cît şi discuţiile vii ce au urmat au subliniat necesitatea legării strînse a predării şi însuşirii ştiinţelor teoretice cu practica agricolă specifică regiunii, cu problemele transformării socialiste a agriculturii. Studenţii Constantin Bulugiu, Teodor Mulea, prof. Gh. Stancoveanu şi alţii s-au referit pe larg la problemele pregătirii profesionale şi educaţiei patriotice a studenţilor.

În încheierea adunării a luat cuvîntul tov. Petre Golea, secretar al Comitetului regional Craiova al P.M.R.

★

Adunările studenţilor s-au desfăşurat într-o atmosferă de nestăvilit entuziasm tineresc. Participanţii la adunări şi-au exprimat dragostea şi devotamentul lor profund faţă de Partidul Muncitoresc Romîn şi Comitetul său Central în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, faţă de regimul democrat-popular. Ei şi-au manifestat hotărîrea de a urma luminoasele îndrumări şi de a înfăptui sarcinile cuprinse în salutul Comitetului Central al P.M.R. şi al guvernului, cu prilejul Conferinţei U.A.S.R. Studenţii şi cadrele didactice s-au angajat să intensifice eforturile pentru a obţine cît mai bune rezultate la învăţătură, pentru o legătură cît mai strînsă cu producţia, cu cerinţele industriei, agriculturii şi culturii socialiste în plină dezvoltare. Ei şi-au luat angajamentul să muncească cu perseverenţă pentru însuşirea şi propagarea marxism-leninismului, să lupte hotărît împotriva oricăror manifestări ale ideologiei şi moralei putrede burgheze, pentru formarea de intelectuali de tip nou, înarmaţi cu concepţia materialist-dialectică, care deschide drum larg către ştiinţă, progres, cultură.

În adunările generale au fost adoptate planuri de măsuri pentru îmbunătăţirea activităţii asociaţiilor studenţilor. Sentimentele fierbinţi de dragoste şi devotament faţă de partid şi guvern, faţă de cauza construcţiei socialiste în ţara noastră, ale studenţilor şi cadrelor didactice universitare şi-au găsit expresia şi în scrisorile pe care participanţii la aceste adunări le-au adresat Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi Consiliului de Miniştri al R.P. Romîne.

Contribuţia la transformarea socialistă a agriculturii — datorie patriotică a pedagogilor

(Urmare din pag. 1)

lă la cea socialistă, la educarea ţărănimii în spiritul colectivismului şi al dragostei de patrie.

În cei zece ani care au trecut de la plenara din 3—5 martie şcoala şi slujitorii ei s-au achitat cu cinste de sarcina de a pregăti cadrele necesare agriculturii socialiste. Au fost pregătiţi în această perioadă peste 53.000 muncitori şi tehnicieni agricoli. În acelaşi timp, lichidarea analfabetismului ca fenomen de masă şi ridicarea culturală a poporului, fără de care nu este posibilă lichidarea stării înapoiate a agriculturii, constituie o altă latură a contribuţiei învăţătorilor şi profesorilor la opera de transformare socialistă a satului.

Congresul al II-lea al Partidului şi Consfătuirea de la Constanţa a ţăranilor şi lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii au dat un nou imbold muncii cadrelor didactice pentru sprijinirea transformării socaliste a agriculturii. Învăţătorii şi profesorii se preocupă într-o măsură mai mare să înarmeze pe elevii de la sate, în majoritate viitori colectivişti, cu temeinice cunoştinţe agricole şi cu deprinderi de muncă productivă, îi învaţă să aplice o agrotehnică avansată pentru a obţine producţii ridicate. Pregătirea agricolă a elevilor din şcoala de 7 ani şi înfiinţarea şcolilor agricole constituie primul pas pe linia sarcinii puse de Consfătuirea de la Constanţa, ca învăţămîntul agricol să devină un învăţămînt de masă.

Dînd elevilor lor o pregătire cît mai apropiată de viaţă, folosind în lecţii exemplele pe care le oferă gospodăriile agricole socialiste pentru a demonstra superioritatea acestora faţă de gospodăria individuală, educîndu-i pe elevi în spiritul colectivismului şi al dragostei faţă de partid şi clasa muncitoare, cadrele didactice, în marea lor majoritate merg pe drumul trasat de plenara din 3—5 martie pregătind cu dragoste viitoarele generaţii de colectivişti, care vor duce mai departe agricultura noastră socialistă pe drumul progresului.

Odată cu intensificarea muncii de atragere a ţărănimii muncitoare în formele cooperatiste agricole superioare — gospodăriile agricole colective — şi cu realizarea unei mai strînse legături între şcoală şi viaţă, învăţătorimea de la sate are datoria de a lămuri maselor ţărăneşti documentele plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958, care prevăd sarcini deosebite în legătură cu dezvoltarea agriculturii şi cu sporirea producţiei agricole, să le mobilizeze în îndeplinirea acestor sarcini.

Cadrele didactice trebuie să antreneze pe ţăranii muncitori la extinderea culturilor de sfeclă de zahăr şi floarea soarelui, la redarea pentru agricultură a unor terenuri nefolosite şi la refacerea celor degradate, la sporirea numărului de animale şi păsări şi la îmbunătăţirea raselor acestora, să le arate căile şi metodele pentru obţinerea unor producţii agricole cît mai ridicate.

Împreună cu elevii, ele trebuie să sprijine gospodăriile agricole socialiste la întreţinerea şi recoltarea unor culturi, să dezvolte o largă acţiune de masă pentru însuşirea ştiinţei agrotehnice şi pentru dezvoltarea rapidă a tuturor ramurilor producţiei agricole, demascînd şi combătînd cu hotărîre orice încercări ale duşmanului de clasă de a împiedica mersul nostru înainte pe calea socialistă.

Este o mare cinste pentru slujitorii şcolii de a se situa în primele rînduri ale propagandiştilor pentru o agricultură socialistă, pentru mobilizarea oamenilor muncii de la sate în obţinerea unui belşug mereu mai mare de produse agricole.

Muncă plină de dragoste închinată școlii

„Daruri pentru profesoarele, mamele și surorile noastre".

Să învingi greutățile, nu să le ocolești

Acum aproape cinci ani, din mocănița care vine de la Satu Mare spre inima Țării Oașului a coborît la Negrești o fată cu cozile prinse strîns la spate, îmbrăcată în uniforma de elevă. Era Maria Nicoară, proaspătă absolventă a școlii pedagogice din Satu Mare, una dintre fruntașele promoției sale.

Știa că în trecut Țara Oașului a fost una dintre cele mai înapoiate regiuni ale țării. 70 la sută din populație analfabetă, sărăcie și misticism, puține școli de patru ani și nici una de 7 ani, nici vorbă de biblioteci, radio, electricitate sau spitale — aceasta era moștenirea pe care o lăsase regimul burghezo-moșieresc. Știa că oamenii muncii din întreaga regiune, însuflețiți de cuvîntul partidului, duc lupta pentru lichidarea a tot ce lăsase odios trecutul.

S-a bucurat văzînd că imaginea Țării Oașului nu mai era cea pe care o știa. Se înfăptuiseră multe; și mai multe aveau să se înfăptuiască de aci înainte. La toate aceste înfăptuiri voia să fie și ea un participant activ, militant.

—A fost numită învățătoare la clasa I-a a Școlii de 4 ani din Mocira, undeva la marginea Negreștilor. Din prima zi greutățile au și început. Frecvența era foarte slabă. Dar tînăra învățătoare nu s-a descurajat. A căutat să-i cunoască pe părinții elevilor, a stat de vorbă cu fiecare în parte. Mulți erau primitori, dar erau și unii îndărătnici sau care o priveau cu neîncredere. Încetul cu încetul, prin fapte și nu prin vorbe, învățătoarea i-a cîștigat pe toți părinții. Ei vedeau cu cîtă grijă se apleca învățătoarea asupra fiecărui copil, cum muncea pentru ca fiecare să învețe cît mai bine. Ea a îndemnat pe cei care nu aveau condiții bune de învățat acasă să vină și să-și pregătească lecțiile la școală. Cu timpul au venit toți. Grija pentru copii i-a făcut și pe părinții cei mai îndărătnici să dea înapoi.

În vara trecută, toți elevii pe care Maria Nicoară i-a învățat din clasa întîia au absolvit cu note bune și foarte bune școala elementară de 4 ani. Consfătuirea raională a cadrelor didactice din raionul Negrești-Oaș a subliniat rezultatele pozitive obținute în procesul instructiv-educativ de tînăra învățătoare.

„Este o vorbă din bătrîni — îmi spunea un părinte vorbindu-mi despre Maria Nicoară — înțeleaptă ca toate vorbele bătrînești: „omul sfințește locul". Unii dintre învățătorii care au venit pe aici, pe la noi, au stat puțină vreme, s-au speriat de greutăți și au plecat. Dar uite, învățătoarea noastră, tînără și inimoasă, a adeverit zicala din bătrîni".

AL. I. V.

O maistră și ucenicele ei

Într-o sală de clasă luminoasă, pe pereții căreia sînt expuse desene atrăgătoare reprezentînd modele de confecții pentru copii și femei, un grup de fete, în uniformă de culoare albastru închis și cu gulere albe, s-au adunat în jurul maistrei. Sînt ucenicele din clasa I-a „A" a școlii de meserii confecții-textile din București. Întotdeauna ascultă ele cu interes explicațiile maistrei Ecaterina Spiridoneanu, care este și diriginta lor. Cu atît mai mult le pasionează explicația acum, cînd li se arată în ce constă munca de creație a unui model. Creionul maistrei aleargă sprinten pe albul imaculat al hîrtiei. Liniile se îmbină armonios și, în cîteva clipe, se naște un model de rochie simplă dar plină de gust. O întorsătură a creionului și gulerul se modifică; apoi intră în acțiune pensula și culorile. Modelul e gata!

Acum e rîndul ucenicelor. Încearcă și ele să schițeze rochia creată de tovarășa maistră. Deși sînt de-abia în primul an de școală, ucenicele dovedesc de pe acum multă siguranță și îndemînare. Nu-i de mirare: maistra lor le pregătește serios, cu temeinicie.

Preocupîndu-se cu grijă de instruirea și educarea ucenicelor din clasa pe care o conduce, comunista Ecaterina Spiridoneanu a reușit să creeze în această clasă un colectiv puternic, omogen. Principala atenție a acestui colectiv în ceea ce privește învățătura nu este îndreptată spre lichidarea notelor proaste, ci spre prevenirea lor. Dacă unei ucenice îi este greu să învețe acasă, din cauza unor condiții neprielnice, atunci colegele ei, îndrumate de diriginte, o invită să-și pregătească lecțiile împreună. Dacă o altă învață mai puțin bine de cît ar putea, diriginta stă pe îndelete de vorbă cu dînsa și o face să muncească mai conștiincios. Dacă o a treia, însfîrșit, lipsește de la școală, diriginta o vizitează acasă în aceeași zi, îi arată ce lecții s-au predat și ce teme trebuie efectuate.

În clasă s-a statornicit o adevărată tradiție: zilnic, înainte de începerea cursurilor, ucenicele discută între ele asupra felului cum și-au pregătit lecțiile și se ajută reciproc. Deaceea rareori primesc note mici. Iar dacă, dintr-un motiv oarecare, o ucenică a efectuat slab o lucrare practică și a căpătat o notă mică, ea rămîne în atelierul-școală după sfîrșitul orelor, pentru a-și întregi cunoștințele cu ajutorul colegelor ei fruntașe la învățătură și practică.

Cercul tehnic din școală creat și condus de maistra Spiridoneanu contribuie și el în bună măsură la întregirea cunoștințelor ucenicelor. Lucrările executate în cadrul activității cercului și prezentate la expozițiile organizate de școală se bucură de apreciere unanimă.

De curînd, tovarășa Ecaterina Spiridoneanu a sărbătorit un eveniment important: 20 de ani de muncă în învățămîntul profesional. În toți acești ani și îndeosebi în anii puterii populare ea a format sute și sute de cadre calificate. Și dacă în anii regimului burghezo-moșieresc multe dintre aceste cadre erau sortite șomajului, astăzi numeroasele scrisori pe care le primește Ecaterina Spiridoneanu de la absolventele ei vorbesc despre perspectivele luminoase ce sînt deschise tineretului patriei noastre socialiste. Maria Popescu — inginer textilist, Maria Frîncu — maistră, Victoria Păsărin și Maria Dumitrescu — conducătoare ale unor brigăzi fruntașe în producție, reprezintă doar cîteva din sutele de tinere instruite și educate cu dragoste părintească de această harnică profesoară. Cuvintele calde de mulțumire ale absolventelor, precum și succesele acestora în munca productivă reprezintă pentru ea satisfacția unei munci împlinite, satisfacția cea mai de preț.

I. MOSCU

IN CINSTEA ZILEI DE 8 MARTIE

Elevii clasei a VII-a de la Școala elementară de 7 ani din comuna Satchinez, raionul Timișoara, pregătesc daruri pe care le vor oferi mamelor și profesoarelor lor. Pioniera Florica Hervei, de exemplu, lucrează un desen reprezentînd un buchet de laiele așezat într-o glastră decorată cu motive naționale deasupra căreia a scris cu litere de mărgele o felicitare. Cadouri asemănătoare au pregătit și pionierea Käthe Lambing, elevii Vasile Apostol, Livia Colța, Viorel Tanațcu, Emil Antoci și Derel Jurj.

★

În aceste zile, la Școala elementară de 7 ani nr. 74 din București domnește atmosfera specifică marilor sărbători.

Holul școlii, strălucind de curățenie, este pavoazat pentru Ziua Internațională a Femeii. La orele educative, elevii au făcut cunoștință cu figuri proeminente de femei care și-au pus toată viața în slujba fericirii oamenilor ca Zoia Kosmodemianskaia, Hala Lifschitz, Donca Simo, Olga Bancic, Liubov Sevțova, Ethel Rosenberg, Danielle Casanova. Colectivul de profesoare a hotărît, conform tradiției ce s-a stabilit în decursul anilor, să trimită cu ocazia zilei de 8 Martie scrisori de felicitare profesoarelor de la Școala de 7 ani nr. 74 din Moscova. De asemenea, școala va adresa mamelor și femeilor fruntașe în producție din cartier cele mai calde urări de viață lungă și succes în muncă.

Ziua internațională a femeii

(Urmare din pag. 1)

ministru, director, femeia inventator sau inovator. A intrat în rîndul faptelor obișnuite ocupația de tractoristă sau sondoriță și nu e deloc de mirare cînd întrecerile pentru depășirea planului sînt cîștigate de femei.

Ascultînd cuvîntul partidului, pretutindeni în țara noastră femeile își dau în prezent cu dragoste contribuția, alături de toți oamenii muncii, la îndeplinirea sarcinilor puse în fața poporului muncitor de Plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958

Aportul învățătoarelor, educatoarelor și profesoarelor la îndeplinirea sarcinilor construcției culturale și, în general, aportul lor la construirea socialismului în patria noastră este deosebit de prețios. În mîinile lor se modelează chipul viitorului constructor, generația care mîine va trebui să desăvîrșească măreața operă începută de vîrstnici.

Contribuția lor la construcția socialismului nu se oprește însă aci. Mobilizate și îndrumate de partid, ele participă cu entuziasm la răspîndirea științei și culturii în masă, ajutînd pe țăranii muncitori să meargă pe drumul muncii în colectiv — drumul fericirii și bunăstării — să cunoască tainele naturii, să alunge superstițiile, să îndrăgească ziarul și cartea, arta și cultura.

Partidul și guvernul nostru, prețuind valoarea aportului femeilor care lucrează în școli la opera de construire a socialismului, au răsplătit pe cele mai merituoase dintre ele cu ordine și medalii, cu titlurile de „învățător fruntaș", „profesor fruntaș" sau „învățător emerit" și „profesor emerit". Numeroase învățătoare și profesoare sînt deputate în sfaturile populare ca dovadă a încrederii pe care le-o acordă masele de oameni ai muncii.

Mărețul program de construire a comunismului în Uniunea Sovietică adoptat la cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S., a cărui realizare va juca un rol de seamă în menținerea păcii în lume, umple sufletele femeilor de optimism și încredere în viitorul omenirii. Ele nu au uitat că după primul război mondial au plîns viața a zece milioane de oameni care au murit în acest măcel, că după cel de al doilea război mondial au plîns viața pierdută a 30 de milioane de soți, frați și fii, fără a mai socoti nenorocirile celor schilodiți și răniți. Pentru că nu mai vor să verse lacrimi pe mormintele soților, fiilor și fraților uciși în războaie, pentru că vor să știe viitorul copiilor asigurat, femeile din lumea întreagă își exprimă acum de 8 Martie mai hotărît voința lor de pace.

„Noi, femeile — se spune în Apelul lansat către femeile din întreaga lume de către Federația Democrată Internațională a Femeilor, care numără 200 de milioane de membre — nu putem permite să se risipească viața, valorile și bogățiile pe care aceasta le reprezintă. Noi vrem să se termine odată cu războaiele. De aceea, vrem încetarea imediată a experiențelor cu armele nucleare, interzicerea acestor arme și dezarmarea.

Acțiunea fiecărei femei în parte contează pentru atingerea acestui țel. Noi reprezentăm forța vie și, acționînd toate împreună, putem învinge forțele morții. Chemăm femeile de pe întreg pămîntul să exprime parlamentelor, guvernelor, Organizației Națiunilor Unite, voința lor de pace, aprobînd acest apel".

Aderînd la această chemare, în întreaga lume femeile au pornit la acțiuni hotărîte pentru a zădărnici planurile atîtătorilor la un nou război.

În țările capitaliste și în țările coloniale, în care masele muncitoare se zbat în neagră mizerie, femeile împletesc lupta lor pentru pace cu lupta pentru dreptul la muncă, la o viață omenească. În provincia spaniolă Asturia, de pildă, ele și au dat o largă contribuție la sprijinirea marilor greve ale minerilor, în Algeria luptă alături de întregul popor împotriva colonialiștilor francezi, apărînd cu fermitate libertatea și independența patriei lor.

Femeile din R.P.R. privesc cu simpatie și caldă aprobare lupta prietenelor lor din statele capitaliste și din țările coloniale pentru o viață mai bună. Totodată, ele sînt încrezătoare în succesele pe care le va obține poporul sovietic în construcția desfășurată a comunismului, în succesele oamenilor muncii din întreg lagărul socialist, care vor contribui la asigurarea păcii în lume. Răspunzînd chemării pe care le-a adresat-o C.C. al P.M.R. în Salutul rostit de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința Națională a Femeilor din R.P.R., femeile din țara noastră luptă pentru triumful măreților și nobilelor idei ale păcii și prieteniei între popoare. Prin muncă devotată, desfășurată zi de zi în uzine și în mine, pe ogoare, în laboratoare și în școli, ele își dau partea lor de contribuție la propășirea și înflorirea scumpei noastre patrii, pentru viitorul de aur al copiilor, pentru victoria deplină a socialismului în Republica Populară Română.

Folosirea schiței în instruirea ucenicilor

În pregătirea viitoarelor cadre de muncitori calificați desenul tehnic ocupă un loc deosebit de important. Această disciplină de bază în învățămîntul profesional constituie unul din principalele mijloace de exprimare a unei concepții tehnice, de reprezentare și înțelegere conștientă a obiectelor ce vom să prelucrăm în ateliere, în uzine sau pe șantiere. Studiind desenul tehnic ucenicul trebuie să-și formeze asemenea deprinderi profesionale, încît la sfîrșitul stagiului de instruire să fie capabil nu numai să citească un desen de fabricație, dar și să execute orice lucrare numai după desen.

Acest obiectiv nu poate fi atins numai prin orele de desen tehnic. La realizarea lui trebuie să contribuie în egală măsură și lecțiile practice de atelier, în cadrul cărora maiștrii-instructori au datoria să folosească în cît mai mare măsură variatele forme de desen ca un mijloc important de simplificare și de reducere a explicațiilor verbale, de asigurare a însușirii conștiente a priceperilor și deprinderilor practice de către ucenici.

În legătură cu aceasta se ridică problema: care sînt formele de desen cele mai accesibile în diferitele perioade de școlarizare a ucenicului? Fără îndoială că în anul I se impune folosirea largă a schiței.

Efectuînd un studiu asupra acestei importante probleme, am putut observa însă că, printre formele întîlnite în timpul practicii ucenicilor în atelier, schița își găsește cea mai redusă aplicare. În cazul cînd aceasta totuși se folosește, ea se aplică în unele locuri în mod formal și nestiințific.

Una din cauzele pentru care mulți maiștri-instructori preferă folosirea desenului în locul schiței trebuie căutată în primul rînd în lipsa deprinderii de a executa o schiță cu mîna liberă într-o formă corectă, fără ca liniile să se confunde și totodată păstrîndu-se proporționalitatea între diferitele dimensiuni ale piesei schițate. Acestor maiștri-instructori le este mai ușor să recurgă la desen, în executarea căruia pot folosi instrumentele de măsurat, planșeta, teul, echerul, compasul și toate celelalte rechizite de desen. De aceea ei efectuează la tablă, aproape în toate cazurile, desene în loc de schițe, chiar și pentru piesele cele mai simple.

Fără îndoială că în tehnică există o strînsă legătură între schiță și desen. Atunci cînd se concepe o piesă simplă, un dispozitiv, o mașină nouă, acestea sînt reprezentate mai întîi prin schițe sumare, desenul de execuție definitivîndu-se și detaliîndu-se ulterior. De asemenea, dacă o piesă în funcțiune se defectează, în primul rînd se execută după aceasta o schiță și numai apoi se trece la efectuarea desenului în biroul tehnic. Se poate considera deci că schița reprezintă faza premergătoare desenului.

Acesta este motivul principal pentru care, în executarea lucrărilor practice în atelierul școală, ucenicii trebuie îndrumați să efectueze schițe.

În al doilea rînd, această cerință este impusă și de nivelul de pregătire al absolvenților școlilor de 7 ani în ceea ce privește desenul tehnic. Oricît de simplă ar fi o piesă, datorită faptului că ucenicii anului I nu cunosc legile desenului de proiecție, executarea de către ei a unui desen tehnic este foarte grea. De aceea este cu atît mai necesar ca în anul I al școlilor profesionale maiștrii instructori să folosească în activitatea din atelier schița ca formă de inițiere în desenul tehnic.

Pentru ca maiștrii-instructori să se poată sprijini chiar de la început, în executarea schițelor, pe elementele științifice de desen tehnic, ar fi necesar să se revizuiască atît programa de desen a claselor V-VII, unde să se prevadă construcții geometrice și să se adîncească noțiunile de perspectivă, cît și programa actuală de desen tehnic din școlile profesionale, care să înceapă direct cu desenul de proiecție. În momentul de față, abia în trimestrul III al anului I maiștrii-instructori se pot sprijini pe cunoștințele teoretice de desen tehnic ale elevilor.

În condițiile existente acum maiștrii-instructori au datoria să se preocupe cu cea mai mare grijă, în perioada de instruire practică în atelierul școală, de completarea cunoștințelor ucenicilor în ceea ce privește executarea schițelor. Ei trebuie să-i înarmeze cu noțiuni de dimensionare a pieselor și de reprezentare a părților ascunse, să le facă cunoscute semnele convenționale, să dezvolte observațiile lor asupra liniilor care conturează piesele.

Mulți maiștri-instructori folosesc cu pricepere schița în instruirea practică a ucenicilor. De exemplu tovarășii Marin Coloman și Mathe Ludovic de la Centrul școlar „Steagul Roșu" din Orașul Stalin, Gligor Vasile și Cioprага Stelian de la Școala profesională din Cîmpia Turzii, parcurgînd temele privitoare la tăiere, îndreptare și pilire, aplică principiul didactic de la simplu la complex, prezentînd ucenicilor mai întîi părțile componente ale piesei (de pildă, la compasul de exterior: brațul, nitul și rondeaua) și executînd apoi schițe pentru fiecare operație. Astfel, pentru brațul compasului de exterior ei fac schițe pe tablă pentru operațiile de retezare, îndreptare, trasare, găurire, pilire etc. În timpul schițării fiecărei operații, ucenicii sînt îndrumați să observe neîntrerupt piesa și reprezentarea ei în schiță, să facă continuu legătura între acestea, explicînd unde se poate vedea pe piesă fiecare linie din schiță. De abia după ce ucenicii au observat separat, prin schițarea succesivă a operațiilor, ce reprezintă fiecare linie din schiță, se trece la schița de ansamblu a obiectului, cînd se adîncesc, prin explicația maistrului-instructor, îmbinările liniilor între ele.

Prin aplicarea acestei metode, pe lîngă că înțeleg în întregime schițele pe care le execută, ucenicii efectuează simultan planul de operații, însușindu-și și procesul tehnologic de execuție al obiectului respectiv.

Unii maiștri-instructori aplică însă tocmai invers această metodă, prezentînd ucenicilor nu schițele diferitelor operații în succesiunea lor, ci desenul de ansamblu al obiectului ce trebuie executat, întrerupînd astfel procesul normal de observație. Astfel, atunci cînd ucenicii trebuie să înceapă lucrul, chiar dacă copiază mecanic desenul pe caiet, ei nu lucrează după acesta, deoarece nu-l înțeleg. Este un lucru total greșit de a se prezenta ucenicilor pe tablă schița de ansamblu — și cu atît mai mult de ansamblu al unui obiect — înaintea desfășurării succesive a schițelor pe operații a diferitelor părți componente ale obiectului respectiv.

În practică apar și o serie de alte aspecte privitoare la executarea schițelor. De pildă, problema timpului cînd să se efectueze schița: înainte de instructajul teoretic, după terminarea acestuia sau concomitent.

Unii maiștri-instructori, neavînd deprinderea de a executa pe tablă schița concomitent cu explicarea, desenează chiar și piesele simple înainte de lecție, uneori chiar cu 1—2 zile, punînd ucenicii doar să le copieze. Alții, executînd schița lucrării concomitent cu explicarea, nu fac totuși ceea ce este mai important: verificarea și corectarea schițelor.

Ținînd seama că obiectele pe care le execută în atelierele-școală ucenicii anului I — ciocane, echere, rame de ferăstrău, compase, clește, chei etc. — sînt destul de simple, considerăm necesar ca maiștrii-instructori să efectueze schițele pe operații succesive ale diferitelor părți componente ale acestor piese cu mîna liberă, în fața ucenicilor, paralel cu explicarea, respectînd, bineînțeles, toate cerințele tehnice pe care trebuie să le îndeplinească schița. La rîndul lor, ucenicii trebuie să treacă schița în caietele de practică concomitent cu executarea ei pe tablă de către maistrul-instructor, ascultîndu-i explicațiile și urmărind orice mișcare a lui. Numai în felul acesta maistrul-instructor va putea să țină trează atenția ucenicilor în timpul expunerii, îi va face să gîndească logic, să înțeleagă schița și să-și însușească cunoștințele expuse.

Formîndu-le ucenicilor în tot cursul anului I deprinderi temeinice de a schița, maiștrii-instructori vom putea asigura și realizarea cu succes a scopului pe care îl urmărește desenul tehnic în perioadele de perfecționare și de specializare a ucenicilor în anii II și III, în procesul de producție: executarea corectă a lucrărilor după desenele tehnice de fabricație. În același timp prin stabilirea unui contact strîns între maistrul-instructor și profesorii de specialitate — în primul rînd cu profesorul de desen tehnic — pentru îmbunătățirea continuă a metodelor de a schița, se va ajunge la o mai ușoară înțelegere de către ucenici a lecțiilor de la toate materiile de cultură tehnică.

Prof. ȘTEFAN LINUL
Ing. ALEX. TUCMEANU
Cluj

Un cerc de gospodărie

Centrul școlar horticol din Fălticeni cuprinde, pe lîngă un număr însemnat de elevi, și numeroase eleve. Îndrumate cu grijă de către profesori și maiștri-instructori, acestea își însușesc cunoștințe și deprinderi trainice, arătînd că vor putea deveni muncitoare și maistre de nădejde în domeniul horticulturii.

Îngrijindu-se de pregătirea multilaterală a elevelor, cadrele didactice ale școlii vor să facă din ele și bune gospodine. De aceea în școală a luat ființă nu de mult un cerc de gospodărie. Planul de muncă al cercului prevede discuții și aplicații practice pe teme interesante și necesare: aranjarea mesei și servirea ei, prepararea unor feluri de mîncare și a dulciurilor, diferite puncte de cusături și broderii, croitul și cusutul, cum se întreține și se curăță îmbrăcămintea, cum se întreține casa etc.

Prof. ing. DOINA BARBIȚA
Fălticeni

În cadrul activității practice elevii horticultori de la Centrul școlar agricol din Tîrgșoru-Nou întreprind interesante cercetări științifice. Printre problemele studiate în vara anului trecut și rezolvate cu mult succes de elevi a fost și obținerea hibrizilor de pomi fructiferi.

Orientarea elevilor spre munca științifică

Documentele plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 au pus în fața cadrelor didactice din școlile agricole noi și importante sarcini privind pregătirea unor muncitori și maiștri capabili să contribuie la continua înflorire a agriculturii noastre socialiste.

Căutînd să îndeplinească cît mai bine aceste sarcini, profesorii și maiștrii instructori de la Centrul școlar agricol din Tîrgșoru-Nou, raionul Ploești, se străduiesc să asigure o temeinică instruire teoretică și practică a elevilor. Ei acordă multă atenție stimulării interesului elevilor pentru știință, dorinței acestora de a-și însuși cît mai multe cunoștințe, de a contribui la dezvoltarea tehnicii agricole.

În acest scop în cadrul centrului școlar s-a organizat un cerc științific al elevilor, ai cărui membri execută numeroase experiențe și cercetări, întocmind totodată referate științifice asupra celor constatate.

Pot fi citate ca deosebit de valoroase referatele prezentate de elevii școlii horticole. De pildă, referatele „Obținerea hibrizilor prin metoda hibridării sexuate la pomii fructiferi", susținut de eleva Niculina Lazăr, și „Determinarea procentului de înrădăcinare a butașilor la diferite specii lemnoase", susținut de elevul Gheorghe Stanciu, au reflectat roadele unor experiențe îndelungate.

Drept rezultat al cercetărilor efectuate de elevi sub conducerea profesorilor de specialitate s-au obținut seminte hibride la speciile prun și păr, s-au cules date importante cu privire la toate speciile și soiurile pomicole din livadă, s-au făcut descrieri pomologice asupra soiurilor puțin cunoscute în țara noastră, care au fost trimise colectivului de pomologie din cadrul Academiei R.P.R., s-au altoit o colecție de 46 soiuri de măr pe portaltoi diferiți, precum și 52 soiuri de prun.

Munca de cercetare desfășurată de elevi are și valoroase rezultate educative, sădind în conștiința elevilor dragostea pentru meseria aleasă, interesul pentru problemele agriculturii noastre socialiste, dorința de a contribui la înflorirea ei.

Pentru primăvara și vara anului acesta cercul și-a propus o tematică bogată. Printre cercetările ce vor fi întreprinse de elevi în acest an un loc de frunte îl ocupă problemele în legătură cu obținerea hibrizilor sexuați la diferite specii de măr, păr și prun, după indicațiile date de I.C.A.R. precum și stabilirea celor mai bune metode de schimbare a mătcilor de albine.

Fiecare problemă ce urmează a fi studiată a fost repartizată unui colectiv de elevi, care are în fruntea lui un responsabil. Pentru documentarea colectivelor în cadrul cercului științific se vor susține referate și se va stabili în amănunt tehnica de cercetare. În scopul deprinderii elevilor cu culegerea datelor și justa lor interpretare, cadrele didactice organizează de pe acum cu elevii numeroase aplicații practice în laboratoare.

Întreaga activitate a cercului contribuie la buna pregătire a viitorilor muncitori și maiștri agricoli, din rîndul cărora se vor recruta inovatorii și raționalizatorii de mîine.

Ing. agronom MIRCEA PĂUN
Tîrgșoru Nou
reg. Ploești

CUM SE PREGĂTESC ŞCOLILE SĂTEŞTI PENTRU PRACTICA AGRICOLĂ

Ce am avut în vedere

Şcoala noastră dispune de un lot în suprafaţă de peste 5.000 m.p., ceea ce ne permite să desfăşurăm în condiţii bune lucrările practice.

Pentru acest an am întocmit un plan de cultură cu specii şi soiuri variate. Călăuzindu-ne după indicaţiile plenarei din noiembrie 1958 a C.C. al P.M.R. care trasează ca sarcină extinderea suprafeţelor cultivate cu sfeclă de zahăr şi floarea soarelui, vom da o atenţie mai mare acestor culturi puţin răspîndite pînă acum pe teritoriul agricol al comunei noastre. Pentru a ne da seama de condiţiile cele mai bune în care pot fi cultivate aceste plante, ne-am propus să experimentăm cultivarea lor prin mai multe metode: cu îngrăşăminte naturale, cu îngrăşăminte chimice, cu cenuşă, prin folosirea irigaţiei.

Vom da o mai mare extindere culturilor specifice satului nostru — porumbului, grîului şi legumelor — cu care vom face demonstraţii privitoare la aplicarea regulilor agrotehnice cele mai avansate. De exemplu, porumbul îl vom cultiva semănîndu-l la diferite date pentru a putea stabili epoca optimă de însămînţare.

Ne preocupă şi introducerea în cultură a unor plante şi soiuri noi pentru a demonstra practic elevilor adaptarea acestora la condiţiile noastre de sol şi climă. De aceea, ne-am propus să cultivăm pe parcela cu pomi fructiferi cîţiva arbuşti care n-au mai fost cultivaţi la noi — smeură, căpşuni, coacăze — iar pe parcela cu plante furajere trifoi, sparcetă şi altele.

Oricît de mare ar fi suprafaţa lotului şcolar, unele lucrări, cum sînt lucrările cu tractorul şi maşini agricole, nu pot fi cunoscute practic de elevi decît în condiţiile muncii într-o unitate agricolă socialistă. De asemenea, numai într-o astfel de unitate îşi pot îmbogăţi elevii cunoştinţele zootehnice. Iată de ce şcoala noastră ţine o legătură strînsă cu gospodăria agricolă colectivă „V.I. Miciurin" din comună. Pînă acum, elevii au fost ajutaţi de colectiviştii să amenajeze răsadniţe calde, să însămînţeze. Nu peste mult timp ei vor începe să lucreze efectiv în gospodăria agricolă colectivă. Aici vor putea cunoaşte principiile organizării muncii în G.A.C., se vor obişnui cu munca în brigăzi şi echipe, cu munca normată, vor vedea cum lucrează maşinile agricole şi vor învăţa să le conducă, se vor familiariza cu problemele zootehnicii. La rîndul lor, vor ajuta şi ei colectiviştilor, efectuînd lucrări de replicare a răsadurilor, de întreţinere a culturilor în livadă şi în grădina de legume, de curăţire a omizilor şi a scoarţei pomilor de paraziţi.

Munca practică va începe foarte curînd. În general, noi am asigurat condiţiile necesare pentru buna ei desfăşurare. Am întocmit planul, am pregătit terenul, ne-am procurat majoritatea materialelor. Mai avem însă nevoie de unele seminţe selecţionate şi de îngrăşăminte. Pe acestea le vom procura de la gospodăria agricolă colectivă. Vom solicita şi sprijinul S.M.T.-ului, pentru a obţine unele maşini şi aparate necesare lucrărilor practice şi demonstraţiilor pe lot.

Vom ţine o legătură strînsă şi cu tehnicienii agricoli. Acestora le vom cere în primul rînd sfaturi în legătură cu soiurile de seminţe ce se pot adapta mai bine la solul lotului şcolar, cu îngrăşămintele cele mai indicate şi cu metodele cele mai potrivite de cultivare a plantelor.

Cu eforturile noastre şi cu sprijinul pe care sîntem siguri că-l vom primi din partea unităţilor agricole socialiste avem credinţa că vom obţine rezultate bune în pregătirea agricolă practică a elevilor.

Prof. CONSTANŢA DRAGOMIR
comuna Budeşti,
raionul Olteniţa

Cu sprijinul gospodăriei agricole colective

Pînă în acest an, elevii noştri au efectuat aplicaţiile practice agricole pe lotul din curtea şcolii, pe o suprafaţă de numai 3 ari. Desigur, aici era greu să organizăm unele lucrări agricole mai complexe, prevăzute în programa şcolară ca de pildă rotaţia culturilor sau împărţirea terenului în mai multe parcele pentru culturi comparative. De aceea, elevii nu reuşeau să verifice, să aprofundeze şi să-şi completeze cunoştinţele însuşite la lecţii. Practica pe lotul nostru era ruptă de problemele producţiei agricole locale.

Acum, însă, lucrurile stau altfel. Luînd legătura cu gospodăria agricolă colectivă „Dezrobirea muncii" din localitate, aceasta ne-a pus la dispoziţie un lot în suprafaţă de 2 ha.

Darul ce ni l-au făcut colectiviştii a fost primit cu satisfacţie atît de elevi cît şi de noi, profesori, pentru că prin el vom putea rezolva multe dintre problemele ce ne preocupă. Lucrînd pe lotul din cadrul gospodăriei agricole colective, elevii vor putea lega nemijlocit cunoştinţele teoretice de aplicarea lor practică, în condiţiile realităţii locale. Lotul are o suprafaţă suficientă ca să putem efectua toate lucrările practice cerute de programă.

Printr-o permanentă legătură cu conducerea gospodăriei agricole colective vom putea procura cu uşurinţă seminţele selecţionate, îngrăşămintele şi uneltele necesare bunei desfăşurări a practicii. Totodată, împreună cu elevii noştri vom învăţa de la tehnicienii gospodăriei, ca şi de la truntaşii recoltelor bogate, care sînt metodele cele mai bune pentru lucrările solului în condiţiile de climă şi sol din zona Titu, care sînt epocile optime de semănat a diferitelor plante agricole etc.

Astfel, rezultatele concrete ale muncii vor întări cunoştinţele elevilor şi vor stimula dorinţa lor de a lucra în gospodăriile agricole colective.

Organizaţi pe grupe, elevii au şi pornit la pregătirea lucrărilor practice de primăvară. Ei au strîns gunoi pentru paturile calde de răsadniţe, au pregătit răsadniţele şi au realizat un schimb de seminţe cu alte şcoli din raion. Pe lîngă legumele şi cerealele pe care le-am cultivat anul trecut, anul acesta, sprijiniţi de gospodăria colectivă, vom cultiva pe lotul nostru şi sfeclă de zahăr.

Sîntem hotărîţi să luptăm pentru a obţine rezultate cît mai bune, pentru a arăta colectiviştilor că merităm pe de-a întregul încrederea pe care ne-o arată.

Prof. COBIAN GALINA
Şcoala de 7 ani din com. Titu

Lipsă de preocupare

Am intrat în Şcoala de 7 ani din comuna Nucet, raionul Tîrgovişte, cu gîndul de a solicita un articol privitor la pregătirea practicii agricole de primăvară a elevilor. Spre surprinderea şi mîhnirea mea, însă, am constatat că n-am cui cere un asemenea articol: la această şcoală toată lumea arată o deplină indiferenţă pentru această problemă.

Deşi există aici un lot cu o suprafaţă de 1.200 m.p., situat în imediata apropiere a şcolii, nimeni nu s-a gîndit să-l pregătească pentru activităţile de primăvară. De ce? Pentru că există „cauze obiective", după cum spun tovarăşa care predă cursul de cunoştinţe agricole şi tovarăşul director.

Unul dintre aceste „motive obiective" este următorul: lotul n-are împrejmuire şi de aceea vitele sătenilor vor distruge culturile, aşa cum s-a întîmplat şi anul trecut. Dar cine a oprit şcoala să asigure împrejmuirea lotului? Se puteau folosi pentru aceasta tot felul de mijloace: sprijinul sfatului popular, al părinţilor, al gospodăriei agricole de stat, munca obştească a elevilor şi a cadrelor didactice. E drept însă că aceste mijloace — de altfel la îndemîna oricărei şcoli — nu vin singure să se prezinte la cancelarie. Trebuie iniţiativă, trebuie interes.

De curînd, clădirea şcolii a fost împrejmuită cu un frumos gard de scînduri. Oare lotul experimental nu ar fi putut fi împrejmuit şi el cu acest prilej? Chiar dacă nu s-au putut obţine scînduri sau sîrmă ghimpată, se putea face măcar un gard de nuiele.

La fel stau lucrurile şi cu celelalte „motive obiective": lipsa de seminţe, de unelte etc. Dacă profesoara de cunoştinţe agricole şi direcţia şcolii ar fi cerut sprijinul şcolii profesionale agricole din localitate, ar fi primit la vreme şi seminţe, şi unelte. Nu l-a cerut însă, socotind că „fatalitatea" — în chipul vitelor sătenilor — urmează oricum să distrugă culturile. Şi tot din acest motiv nu s-a alcătuit planul de cultură, nu s-au făcut răsadniţe — într-un cuvînt, nu s-a făcut nimic.

E. MARIN

Pentru rezultate bune

În şcoala noastră s-au făcut din vreme o seamă de pregătiri în vederea lucrărilor practice agricole de primăvară. O atenţie mare s-a acordat îndeosebi pregătirii terenului, uneltelor şi materialelor necesare muncii agricole a elevilor pe lot.

Unele lucrări de pregătire au început încă din timpul iernii. Astfel, pentru a menţine umezeala în sol şi pentru a evita pornirea prea timpurie a vegetaţiei, elevii au adunat zăpada în jurul pomilor şi au împrăştiat-o şi pe parcela cu semănăturile de toamnă. De asemenea, ei au pregătit terenul pentru însămînţat, l-au mărunţit pentru a sparge crusta prinsă la suprafaţă, l-au parcelat şi au trasat rîndurile, au pregătit şi seminţele necesare, au determinat puterea lor de germinaţie.

După modelul răsadniţelor de la gospodăria agricolă colectivă din satul vecin am confecţionat şi noi răsadniţe pentru cultivarea pătlăgelelor roşii, vinetelor, ardeilor, verzei. În apropierea răsadniţei am amenajat o platformă de compost. De asemenea, elevii au strîns gunoi de pasăre şi cenuşă spre a le folosi la plantarea răsadurilor. Tot ei au adunat geamuri necesare culturii timpurii a castraveţilor. O serie de materiale au fost confecţionate nemijlocit de elevi. Printre acestea sînt plantatoare, ţăruşi, 400 de araci, coşuri din nuiele necesare la recoltat, etichete etc.

O problemă mai grea pentru noi a fost asigurarea unui număr suficient de unelte agricole, cum ar fi: sape, greble, casmale — necesare pentru efectuarea lucrărilor practice de către fiecare elev în parte. Deoarece în apropierea şcolii noastre nu se află nici o gospodărie agricolă sau S.M.T., am solicitat sprijinul comitetului de părinţi. Părinţii ne-au pus la dispoziţie uneltele care le prisoseau şi ne-au ajutat să le reparăm. Am reuşit astfel să ne asigurăm uneltele necesare.

Ne-am preocupat din vreme şi de împrejmuirea lotului şcolar pentru a preveni stricăciunile provocate eventual de trecerea animalelor pe lot. Materialul pentru împrejmuire l-am procurat prin valorificarea unor produse recoltate în anul trecut pe lot.

Toate aceste pregătiri sînt menite să asigure desfăşurarea lucrărilor practice cu rezultate cît mai bune.

Prof. E. DOBRESCU
comuna Vasilaţi, reg. Bucureşti

CONCLUZII

Este îmbucurătoare preocuparea cadrelor didactice din şcolile săteşti de a pregăti practica agricolă de primăvară în condiţii cît mai bune. Aceasta arată că profesorii, împreună cu conducerile şcolilor, sînt conştienţi de însemnătatea aplicaţiilor practice în predarea cunoştinţelor agricole.

Cîteva aspecte pozitive din experienţa şcolilor de şapte ani din comunele Titu, Budeşti şi Vasilaţi trebuie subliniate. La şcoala din Titu, practica se va desfăşura chiar pe terenul gospodăriei agricole colective din localitate, pe un lot cedat şcolii de gospodărie în acest scop. Acest lucru va ajuta ca practica să se efectueze în cele mai bune condiţii. Lotul are o suprafaţă suficientă pentru ca pe el să se poată executa lucrări cît mai diverse, iar şcoala va fi ajutată de gospodărie cu seminţe, unelte etc. Elevii, împreună cu profesorii vor sta în mijlocul colectiviştilor, muncind alături de ei pentru obţinerea unei producţii ridicate.

Ar fi fost necesar ca şcoala să fi întocmit pînă acum planul de cultură al lotului. Ţinînd-se seama de faptul că pomicultura găseşte bune condiţii de dezvoltare în regiunea Titu, e bine ca şcoala să-şi propună plantarea de pomi fructiferi pe acest lot. Colaborarea cu gospodăria colectivă ar putea să se realizeze şi în domeniul creşterii animalelor.

Legătura pe care a stabilit-o şcoala de la Vasilaţi cu comitetul de părinţi pentru procurarea uneltelor necesare practicii agricole merită de asemenea să reţină atenţia. Prin comitetul de părinţi şcoala poate procura şi o parte din seminţe, răsaduri, îngrăşăminte organice etc. În gospodăriile unor părinţi se pot face cu şcolarii chiar demonstraţii şi aplicaţii practice.

Este pozitiv faptul că şcoala de la Budeşti se îngrijeşte de experimentarea culturilor de sfeclă de zahăr şi floarea soarelui, ca urmare a sarcinilor trasate de Plenara C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958. Aceasta vădeşte preocuparea şcolii de a orienta cursul de cunoştinţe agricole pe linia problemelor actuale ale agriculturii noastre. Acelaşi lucru se poate spune şi despre preocuparea şcolii de a da o mai mare atenţie folosirii în timpul aplicaţiilor practice a celor mai bune metode de cultivare a porumbului în condiţiile specifice locului.

Lucrările practice de primăvară sînt multiple şi variate, iar pregătirea lor presupune aceeaşi diversitate de acţiuni preliminare. Pe de o parte sînt lucrările propriu zise ale terenului (arăturile, mărunţirea solului etc.), necesare însămînţării lotului şcolar. Concomitent cu acestea, trebuie pregătite din vreme seminţele, uneltele şi materialele necesare. Această multiplă preocupare se constată la şcolile din Budeşti şi Vasilaţi.

Totuşi, aceste şcoli nu şi-au pus în planul de activitate privind practica agricolă probleme în legătură cu cultura terenurilor redate agriculturii prin lucrări de îndiguire şi desecare. Se ştie că printr-o largă acţiune iniţiată de partid şi guvern s-au organizat mari lucrări de hidroamelioraţii în multe părţi din ţară, redîndu-se producţiei agricole zeci de mii de hectare de terenuri neproductive, mlăştinoase etc. Printre acestea se află şi Lunca Dîmboviţei, în aval de Bucureşti, în care comunele Budeşti şi Vasilaţi au întinse terenuri agricole. Cultura acestor terenuri necesită o agrotehnică diferenţiată, pe care o vor aplica elevii după absolvire. Este bine ca şcolile care se află în astfel de situaţii locale specifice să le folosească pentru aplicaţiile practice.

Într-o situaţie foarte dificilă se află, din vina ei, şcoala din comuna Nucet. Nu trebuie ca şi elevii ei să aplice în practică cunoştinţele agricole însuşite la lecţii? La această întrebare trebuie să se gîndească serios conducerea Şcolii de 7 ani din Nucet, care are datoria să înlăture în cel mai scurt timp atitudinea de nepăsare, să folosească din plin posibilităţile locale şi să ia măsurile cele mai grabnice ca şi elevii ei să poată primi pregătirea practică cerută de programa şcolară.

Veştile care ne-au sosit şi din alte părţi ale ţării arată că, în general, pregătirile pentru practica agricolă de primăvară se desfăşoară cu intensitate. Experienţa prezentată mai sus furnizează colectivelor pedagogice din mediul rural unele sugestii în vederea unei mai bune organizări a practicii elevilor. Este necesar ca în toate şcolile să se chibzuiască bine asupra tuturor posibilităţilor pe care le are fiecare unitate în parte pentru desfăşurarea în cursul acestui an a unei activităţi practice cît mai rodnice.

CONSULTAȚIE LA TEMA : Învățătura lui Lenin despre imperialism. Imperialismul — capitalism parazitar și muribund. Criza generală a capitalismului și adîncirea ei după cel de al II-lea război mondial. Destrămarea sistemului colonial al imperialismului.

Criza generală a capitalismului și adîncirea ei după cel de al II-lea război mondial. Destrămarea sistemului colonial al imperialismului

I. Premisele crizei generale a capitalismului

Învățătura despre criza generală a capitalismului este o parte componentă a teoriei leniniste a imperialismului. Ea este o continuare a învățăturii lui K. Marx și Fr. Engels cu privire la pieirea inevitabilă a modului de producție capitalist. V. I. Lenin, dezvoltînd învățătura marxistă cu privire la orînduirea capitalistă, a arătat că în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea libera concurență a atins punctul său culminant, transformîndu-se în monopol. Pe baza analizei profunde a trăsăturilor fundamentale ale capitalismului la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, Lenin a arătat că modul de producție capitalist a intrat în stadiul său imperialist.

Imperialismul este capitalism monopolist, capitalism parazitar sau în putrefacție, capitalism muribund. Aceste trei caracteristici definesc succint nu numai esența imperialismului, dar și locul său istoric: imperialismul este stadiul cel mai înalt și ultim al capitalismului. El este ajunul revoluției proletare.

În imperialism domnia monopolurilor a devenit atotcuprinzătoare. Capitaliștii cei mai puternici din diferite ramuri ale economiei concentrează în mîinile lor o mare parte din producția și desfacerea mărfurilor dintr-o ramură sau mai multe ramuri ale economiei, impunînd pe această bază prețuri ridicate, de monopol, asigurîndu-și astfel profituri monopoliste deosebit de mari.

Monopolurile ca rezultat al procesului de concentrare și centralizare a capitalului apar și se dezvoltă nu numai în industrie, transporturi, comerț etc., dar și în bănci. Procesul de concentrare și centralizare al capitalului duce în cele din urmă la împletirea, la contopirea monopolurilor industriale cu cele bancare formîndu-se pe această bază capitalul financiar. Proprietarii capitalului financiar, adică vîrfurile burgheziei imperialiste, constituie oligarhia financiară. Aceste grupuri restrînse de mari magnați ai capitalului își subordonează și conduc întreaga viață economică, politică și socială din țările imperialiste. Ele subordonează statul capitalist, folosindu-l în scopul obținerii de profituri cît mai mari.

Monopolurile storc profituri ridicate prin exploatarea proletariatului și țărănimii din „propria" lor țară. Ele se îmbogățesc fabulos pe seama exploatării popoarelor din alte țări. Monopolurile storc profituri ridicate prin jefuirea organizată a maselor largi de oameni ai muncii ca urmare a politicii de militarizare a economiei naționale.

Relațiile de producție capitaliste, care au fost cîndva motor al dezvoltării forțelor de producție, s-au transformat în secolul al XX-lea în cătușe care frînează dezvoltarea ascendentă a forțelor de producție.

În imperialism dominația monopolurilor duce la socializarea producției pînă la limita posibilă în cadrul capitalismului. Aceasta înseamnă că se adîncește diviziunea socială a muncii, apărînd noi subramuri de producție, că crește gradul de specializare a întreprinderilor capitaliste, că la producerea unui bun oarecare participă din ce în ce mai mulți oameni și el devine rezultat al muncii sociale.

Însușirea bunurilor produse de oamenii muncii în cadrul societății se face în folosul clasei capitaliste. **Contradicția fundamentală a capitalismului, contradicția dintre caracterul social al muncii și însușirea privat capitalistă a rezultatelor ei, se adîncește în mod deosebit în imperialism.**

Pe plan social această contradicție se manifestă ca o contradicție dintre burghezie și proletariat.

Ca urmare a pătrunderii socialismului științific în mișcarea muncitorească, proletariatul devine din ce în ce mai conștient de misiunea sa istorică, de rolul ce-i revine în zdrobirea capitalismului. El este conștient că principala arma în lupta împotriva capitalismului o constituie organizarea, iar forma superioară de organizare a sa este partidul comunist, partid de tip nou.

Aceasta înseamnă că însăși dezvoltarea modului de producție capitalist creează premisele obiective și subiective pentru asaltul direct asupra rînduielilor capitaliste, învechite, perimate.

În imperialism se adîncesc din ce în ce mai mult contradicțiile dintre popoarele coloniale și imperialismul metropolelor

Jugul tot mai greu al imperialismului străin pune popoarele coloniale și semicoloniale în fața necesității de a lua calea luptei revoluționare împotriva asupritorilor lor.

De asemenea în imperialism se adîncesc din ce în ce mai mult contradicțiile dintre grupurile monopoliste și puterile imperialiste, care le susțin interesele, crește lupta dintre ele pentru obținerea de piețe de desfacere a mărfurilor și de plasare rentabilă a capitalurilor, pentru izvoare de materii prime, pentru dominație colonială etc.

Trebuie să subliniem că în imperialism țările capitaliste se dezvoltă din punct de vedere economic și politic inegal și în salturi datorită anumitor condiții istorice obiective. Aceasta înseamnă că în perioade de timp relativ scurte unele țări capitaliste reușesc să ajungă și să depășească alte țări capitaliste. Spre exemplu, ca urmare a dezvoltării inegale a țărilor capitaliste, Anglia, care în 1860 mai ocupa primul loc în industria mondială, la începutul sec. XX a fost împinsă pe locul al treilea, Franța de pe locul al doilea a fost împinsă pe locul al patrulea. Locul întîi a fost ocupat de S.U.A. urmată îndeaproape de Germania.

Acest raport de forțe schimbat atrăgea după sine și o reîmpărțire a sferelor de influență a coloniilor, a izvoarelor de materii prime etc. între țările capitaliste, reîmpărțire corespunzătoare noului raport de forțe.

Pe această bază se formează în cadrul sistemului capitalist grupări de state capitaliste, dușmane una alteia, fenomen generator de războaie imperialiste. Războaiele slăbesc forțele imperialismului prin ascuțirea contradicțiilor lui, ușurînd astfel ruperea frontului imperialismului în verigile sale cele mai slabe.

Primul război mondial izbucnind ca rezultat al unor astfel de contradicții, ducînd la extrem mizeria și suferințele maselor, a adîncit antagonismele de clasă ale societății capitaliste, creînd posibilitatea nemijlocită a ruperii frontului imperialist în cea mai slabă verigă a sa: Rusia țaristă. Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a marcat începutul crizei generale a capitalismului.

Așadar premisele crizei generale a capitalismului s-au acumulat încă înainte de primul război mondial prin adîncirea la maximum a tuturor contradicțiilor capitalismului.

Războiul mondial a accelerat considerabil coacerea crizei, care a început în mod nemijlocit o dată cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

II. Esența și trăsăturile crizei generale a capitalismului

Ce se înțelege prin criza generală a capitalismului? **Criza generală a capitalismului este o criză atotcuprinzătoare a sistemului capitalist mondial în ansamblul său care se caracterizează prin războaie și revoluții, prin lupta dintre capitalismul muribund și socialismul în creștere.**

Criza generală a capitalismului nu este o criză numai economică sau numai politică, ea este o criză multilaterală care cuprinde atît sfera economiei capitaliste cît și domeniul politicii, ideologiei și culturii. La baza dezvoltării crizei generale a capitalismului stau descompunerea din ce în ce mai intensă a sistemului economic mondial al capitalismului pe de o parte și forța economică crescîndă a țărilor care s-au desprins de capitalism și construiesc socialismul și comunismul pe de altă parte. Criza generală a capitalismului cuprinde o întreagă perioadă istorică, care constituie o parte integrantă a epocii imperialismului. Ea cuprinde perioada „prăbușirii capitalismului în ansamblu și a nașterii societății socialiste"[1].

Care este explicația faptului că criza generală a capitalismului cuprinde o întreagă perioadă istorică? Această explicație pornește tocmai de la învățătura leninistă cu privire la posibilitatea victoriei socialismului la început într-o singură țară sau într-un grup restrîns de țări. Datorită acțiunii legii dezvoltării economice și politice inegale și în salturi a țărilor capitaliste în epoca imperialismului, contradicțiile capitalismului în diverse țări nu se maturizează concomitent și deci izbucnirea revoluției socialiste nu poate avea loc în același timp în toate țările sistemului capitalist. Tocmai de aceea epoca prăbușirii sistemului capitalist, epoca crizei generale a acestui sistem cuprinde în mod obiectiv o anumită perioadă istorică. Aceasta determină pe de altă parte necesitatea coexistenței simultane în această perioadă de timp a două sisteme social economice: sistemul socialist, în creștere pe măsura victoriilor noi ale proletariatului în diferite țări, și sistemul capitalist în descompunere. Trebuie să subliniem că tezele cu privire la dezvoltarea inegală a țărilor capitaliste în imperialism, cu privire la victoria revoluției proletare la început într-o singură țară sau într-un grup restrîns de țări, cu privire la necesitatea coexistenței o anumită perioadă de timp a celor două sisteme economice diferite, constituie o parte importantă a aportului adus de V. I. Lenin la tezaurul învățăturii marxiste. Ele au avut o excepțională însemnătate practică în victoriile repurtate de proletariatul internațional. Criza generală a capitalismului are următoarele trăsături fundamentale:

Principala trăsătură care a determinat apariția și dezvoltarea crizei generale a capitalismului o constituie scindarea lumii în două sisteme: sistemul socialist și sistemul capitalist. Existența acestor două sisteme social economice constituie conținutul principal al întregii istorii a omenirii de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie încoace. Sistemul capitalist a încetat de a mai fi unicul sistem economic. Alături de el a apărut și se dezvoltă impetuos sistemul socialist, radical deosebit de capitalism.

Superioritatea zdrobitoare a socialismului asupra capitalismului, din toate punctele de vedere, constituie o forță de atracție pentru întreaga omenire, imposibil de stăvilit. Tocmai pentru că modului de producție socialist îi aparține în mod irevocabil viitorul, el fiind expresia progresului social, prin esența sa, prin noile relații de producție care s-au statornicit, relații bazate pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție și pe colaborare și ajutor reciproc, el exclude politica de jaf, de declanșare a războaielor, impunînd în mod obiectiv promovarea consecventă a politicii de coexistență pașnică între cele două sisteme.

Dimpotrivă, modul de producție capitalist generează tendințe expansioniste de jaf și cotropire care pe plan social se concretizează în politica agresivă a cercurilor reacționare din statele capitaliste.

De-a lungul întregii istorii, de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie încoace, imperialismul a impus în repetate rînduri socialismului lupta atît pe frontul militar cît și pe frontul politic și economic. Între capitalism și socialism se desfășoară o necontenită luptă ideologică.

A doua trăsătură fundamentală a crizei generale a capitalismului este criza sistemului colonial al imperialismului. Criza sistemului colonial al imperialismului constă în ascuțirea extremă a contradicțiilor dintre puterile imperialiste de o parte, și coloniile și țările dependente pe de altă parte, în dezvoltarea luptei de eliberare națională a popoarelor asuprite din aceste țări, în eliberarea din starea robiei imperialiste a unui șir de colonii.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a asigurat pentru prima dată în istoria omenirii drepturi egale pentru toate naționalitățile existente pe teritoriul U.R.S.S. Aceasta a avut o uriașă influență în creșterea valului luptei de eliberare națională a popoarelor coloniale și semicoloniale.

Această luptă de eliberare națională a primit un serios impuls și ca urmare a dezvoltării capitalismului în însеși aceste țări coloniale. Dezvoltarea capitalismului în țările coloniale și dependente a redus piața de plasare a capitalurilor pentru metropole, ducînd în același timp la creșterea proletariatului autohton. Trebuie să arătăm că în perioada crizei generale a capitalismului se creează în țările coloniale și dependente posibilitatea hegemoniei clasei muncitoare în lupta de eliberare națională, ceea ce poate asigura dezvoltarea țării pe drumul socialismului. Mișcarea de eliberare națională a popoarelor coloniale se împletește cu mișcarea revoluționară a clasei muncitoare din metropole. Declanșarea crizei sistemului colonial a fost marcată în primul rînd de faptul că în legătură directă cu victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, din sistemul colonial sau desprins teritorii însemnate care înainte fuseseră posesiuni coloniale ale Rusiei țariste. În al doilea rînd ea este marcată de răscoalele populare din Indochina, Filipine, Coreea și Siria, de războaiele de eliberare din Maroc și Afganistan. În 1919 Anglia a fost nevoită să recunoască independența statului Afganistan. În 1919 a început o puternică mișcare antiimperialistă în China care încă în anii 1920-1927 a căpătat o deosebită amploare.

În 1921 s-a săvîrșit victorioasa revoluție populară din Mongolia. Mișcarea de eliberare a poporului egiptean din 1919—1921 a silit Anglia să recunoască formal independența Egiptului. În acest fel coloniile și țările dependente s-au transformat din rezerve ale imperialismului în rezerve ale revoluției socialiste.

A treia trăsătură fundamentală a crizei generale a capitalismului constă în ascuțirea problemei piețelor, folosirea incompletă, cronică, a capacității de producție a întreprinderilor și șomajul cronic de masă.

Desprinderea Rusiei din sistemul capitalist cu enormele ei piețe de desfacere și surse de materii prime, a însemnat îngustarea piețelor capitalismului. Rusia țaristă reprezintă 16% din teritoriul și 8% din populația globului pămîntesc. De asemenea exploatarea sporită a clasei muncitoare din țările capitaliste a dus, între altele, la înrăutățirea posibilităților ei de trai și implicit la îngustarea piețelor de desfacere a produselor.

Creșterea mișcării de eliberare națională din colonii și țările dependente a pus în pericol existența piețelor de plasare a capitalurilor străine pe aceste teritorii, înrăutățind considerabil problema piețelor pentru statele capitaliste.

Aceasta s-a manifestat în faptul că din 1913 pînă în 1929 producția industrială mondială capitalistă a crescut cu 47%, iar comerțul mondial doar cu 30%. Problema piețelor a devenit o problemă principală pentru capitalism și în sensul că folosirea incompletă, cronică a capacităților de producție, șomajul de masă decurg, între altele, și din creșterea greutăților de desfacere a mărfurilor producției capitaliste. Astfel, de pildă, în Anglia în decurs de 20 de ani începînd din 1913 procentul de utilizare a capacităților de producție a fost în medie de 67%.

În Germania în anul 1929 capacitatea de producție era folosită numai în proporție de 67%, iar în 1932, an în care bîntuia criza economică de supraproducție, procentul de folosire a capacităților de producție era de 36%.

Consecința directă a unei astfel de situații este șomajul care în perioada crizei generale capătă anumite trăsături: are un caracter de masă și se menține ca un fenomen cronic. De exemplu în anul 1932 48% din totalul muncitorilor erau șomeri. În România burghezo-moșierească, potrivit chiar și unor date tendențios micșorate, numărul celor fără de lucru a crescut din 1929 pînă în 1933 de peste 5 ori.

Atît nefolosirea cronică a capacităților de producție cît și existența șomajului de masă arată caracterul parazitar al capitalismului, rolul de frînă pe care îl joacă relațiile de producție capitaliste în dezvoltarea tehnicii, a producției și a vieții sociale.

Pe plan politic criza generală se manifestă mai ales prin faptul că războaiele capătă în această perioadă un caracter mondial. De asemenea aparatul de

(Continuare în pag. 7)

[1] V. I. Lenin — Opere vol. 27 E.S.P.L.P. pag. 114.

(Urmare din pag. 6)

stat burghez devine total subordonat monopolurilor. Cu ajutorul aparatului de stat, burghezia monopolistă încearcă să-şi prelungească existenţa, negată de întregul mers al dezvoltării sociale. Burghezia recurge la fascism, aruncînd peste bord chiar şi limitata democraţie burgheză şi parlamentarismul burghez.

Fascismul ca produs al crizei generale a capitalismului este expresia politică a ascuţirii fără precedent a contradicţiilor de clasă ale capitalismului, este o dovadă a slăbiciunii burgheziei, a incapacităţii ei de a-şi mai menţine dominaţia prin metodele cu care a stăpînit de-a lungul veacurilor. Trebuie să subliniem că o manifestare a crizei generale a capitalismului în domeniul relaţiilor dintre clase este şi criza social democratismului. Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi odată cu aceasta declanşarea crizei generale a capitalismului a însemnat falimentul principiilor teoretice şi politice ale oportuniştilor de toate nuanţele. Aceasta a însemnat triumful marxismului asupra reformismului.

Deci: criza democraţiei burgheze, fascismul, criza social-democratismului reprezintă forme de manifestare a crizei generale a capitalismului pe plan politic.

III. Etapele crizei generale a capitalismului

In desfăşurarea sa, criza generală a capitalismului a cunoscut două etape. Prima etapă a început prin victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi a durat pînă la cel de al doilea război mondial. Cea de a doua etapă a crizei generale a capitalismului a început în perioada celui de al doilea război mondial, şi în perioada imediat următoare, prin ruperea din sistemul capitalismului a ţărilor de democraţie populară din Europa şi Asia, prin constituirea sistemului socialist mondial.

a) Prima etapă a crizei generale a capitalismului.

Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie a adus schimbări profunde în evoluţia societăţii. Sub influenţa ei directă clasa muncitoare din multe ţări capitaliste se avîntă în bătălii revoluţionare tot mai puternice împotriva capitalismului. Ca rezultat al acestor bătălii în anul 1918 monarhia germană şi austro-ungară a fost înlăturată.

In martie 1919 a fost instaurată republica sovietică în Ungaria, iar în aprilie acelaşi an, în Bavaria. In 1918—1919 au fost create republici sovietice în Lituania, în Letonia şi în Estonia. Tot ca o expresie a avîntului revoluţionar al maselor muncitoare este şi faptul că anii imediat următori Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie sînt anii constituirii în multe ţări capitaliste a partidelor comuniste, iar în 1919 — la propunerea lui V. I. Lenin — a fost creată Internaţionala Comunistă, al cărei rol în dezvoltarea mişcării muncitoreşti a fost deosebit de important.

După primul război mondial, sistemul capitalist a intrat într-o fază de descompunere economică şi politică tot mai adîncă.

A scăzut serios ritmul de creştere a producţiei, iar şomajul a cunoscut o creştere continuă. Crizele economice desfăşurate pe fondul crizei generale devin deosebit de acute, aruncînd economia capitalistă cu mulţi ani îndărăt. In cadrul primei etape a crizei generale economia capitalistă a fost bîntuită de trei crize economice de supraproducţie, deosebit de acute. Criza economică din anii 1921—1922, criza economică din anii 1929—1933, care a fost cea mai puternică criză pe care a cunoscut-o capitalismul pînă atunci, criza economică care a izbucnit în anul 1937—1938 şi a cărei desfăşurare a grăbit declanşarea celui de al doilea război mondial. Fără a ne opri la analiza concretă a modului cum s-au desfăşurat aceste crize, trebuie să subliniem că ele au demonstrat incapacitatea burgheziei de a mai stăpîni forţele de producţie, au demonstrat necesitatea sfărîmării relaţiilor de producţie capitaliste.

In timp ce în ţările capitaliste bîntuia şomajul de masă, în timp ce producţia industrială şi agricolă suferea zguduiri profunde, Uniunea Sovietică înainta rapid pe drumul construirii socialismului. Industria Uniunii Sovietice înainta în această perioadă într-un ritm necunoscut şi inaccesibil ţărilor capitaliste.

In anul 1938 producţia industriei mari a U.R.S.S. reprezenta 911% în comparaţie cu producţia anului 1913, în timp ce producţia industrială a S.U.A. reprezenta numai 137,1%, a Angliei 114,5, a Franţei 105,8%.

Dezvoltarea rapidă a economiei Uniunii Sovietice faţă de economia ţărilor capitaliste relevă în modul cel mai sugestiv superioritatea hotărîtoare a socialismului faţă de sistemul capitalist. Această dezvoltare impetuoasă a primului stat socialist din lume a avut o uriaşă influenţă în dezvoltarea luptei revoluţionare a proletariatului internaţional. Experienţa U.R.S.S. a arătat că muncitorii pot cu succes să conducă statul, economia, fără burghezie şi incomparabil mai bine decît burghezia.

b) Adîncirea crizei generale a capitalismului după cel de al doilea război mondial.

Cel de al doilea război mondial a fost rezultatul ascuţirii extreme a contradicţiilor imperialismului. Împărţirea sferelor de influenţă rezultată după primul război mondial s-a dovedit a fi doar vremelnică, instabilă. Refacerea şi dezvoltarea impetuoasă a potenţialului economic al Germaniei, întărirea imperialismului japonez, amplificarea tendinţelor expansioniste ale Italiei, instaurarea fascismului în aceste ţări, au împins la declanşarea celui de al doilea război mondial. Contrar năzuinţelor S.U.A., Angliei, şi Franţei, care scontau că odată restabilit, imperialismul german va putea fi îndreptat împotriva U.R.S.S., războiul a început prin atacarea în primul rînd a unor ţări capitaliste din Europa Occidentală.

Blocul agresiv al statelor fasciste a fost învins datorită puterii economice şi militare a U.R.S.S., datorită luptei eroice a gloriosului popor sovietic, datorită avîntului luptei antiimperialiste şi de eliberare naţională a popoarelor din Europa şi Asia.

Victoria Uniunii Sovietice în cel de al doilea război mondial a demonstrat, în faţa întregii lumi, forţa de neînvins a primei puteri socialiste din lume, superioritatea orînduirii sociale şi de stat a U.R.S.S.

In perioada şi imediat după cel de al doilea război mondial a început cea de a doua etapă a crizei generale a capitalismului, care înseamnă în acelaşi timp adîncirea mai departe a acestei crize. **Trăsăturile fundamentale ale celei de a doua etape a crizei generale a capitalismului sînt: 1) ruperea din sistemul capitalist a unui şir întreg de ţări din Europa şi Asia şi formarea sistemului socialist al economiei mondiale şi 2) ascuţirea considerabilă a crizei sistemului colonial al imperialismului, pînă la destrămarea efectivă a acestui sistem.**

Ca rezultat al situaţiei create în timpul şi imediat după cel de al doilea război mondial, în urma condiţiilor favorabile create prin înfrîngerea agresorilor fascişti s-a declanşat un puternic avînt al mişcării revoluţionare într-un şir de ţări din Europa centrală şi de sud-est, al cărui rezultat a fost desprinderea acestor ţări din sistemul capitalist. Masele populare din aceste ţări, în frunte cu clasa muncitoare condusă de partidele comuniste au înlăturat în mod revoluţionar orînduirea burgheză, au luat puterea în mîinile lor, instaurînd regimul democrat-popular. Şi în cadrul sistemului colonial au intervenit schimbări radicale; lupta de eliberare naţională a cunoscut un nou şi puternic avînt, ceea ce a dus în ultimă instanţă la ruperea din sistemul capitalist a unor ţări coloniale şi dependente din Asia de răsărit. Astfel s-au format Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană şi Republica Democrată Vietnam. O deosebită însemnătate în ansamblul acestor schimbări radicale care au survenit după cel de al doilea război mondial o prezintă victoria marelui popor chinez, sub conducerea Partidului Comunist Chinez. Victoria revoluţiei în China este cel mai important eveniment mondial, după Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie şi victoria Uniunii Sovietice în cel de al doilea război mondial.

Toate acestea au dus la o schimbare serioasă a raportului de forţe între socialism şi capitalism în favoarea socialismului, şi în detrimentul capitalismului.

Dar importanţa desprinderii unor ţări din Europa şi Asia din lagărul imperialismului nu se reduce numai la faptul că a crescut cantitativ socialismul. A doua etapă a crizei generale a capitalismului se caracterizează prin aceea că socialismul s-a transformat într-un sistem economic mondial, ceea ce reprezintă o treaptă calitativ superioară în dezvoltarea socialismului.

Prin urmare desprinderea unui şir întreg de ţări din sistemul capitalist şi formarea sistemului socialist al economiei mondiale este rezultatul avîntului revoluţionar al maselor populare conduse de partidele comuniste, în condiţiile favorabile create de victoriile istorice ale armatei sovietice împotriva fascismului. Tocmai pe baza acestui adevăr incontestabil apar în toată goliciunea lor calomniile burgheze, preluate de revizioniştii iugoslavi, conform cărora instaurarea regimului democrat popular în aceste ţări ar fi rezultatul „exportului de revoluţie", că în aceste ţări socialismul ar fi fost „introdus"[2]).

Falsitatea acestor „teorii" este evidentă. Dacă ar fi să ne referim numai la ţara noastră, ce altceva au fost asemenea lupte revoluţionare ca insurecţia armată de la 23 August, întoarcerea armelor împotriva hitlerismului şi participarea celor 15 divizii româneşti la războiul antihitlerist, lupta pentru înfăptuirea reformelor agrare, marile acţiuni de masă care au dus la răsturnarea guvernelor cu majoritate reacţionară şi la instaurarea regimului de democraţie populară, decît verigi ale revoluţiei populare, care a ridicat la lupta politică activă cele mai largi mase populare? Cum ar putea fi explicate succesele uimitoare obţinute de aceste ţări în toate domeniile de activitate, altfel decît prin ataşamentul profund al celor mai largi mase populare faţă de regimul pe care l-au cucerit prin luptă şi cu mari sacrificii?

Trebuie să relevăm că în desfăşurarea revoluţiei democrat-populare în aceste ţări, independent de condiţiile istorice deosebite şi de formele concrete în care s-au desfăşurat ele în diferite ţări, au ieşit la iveală anumite trăsături esenţiale, comune, general valabile.

Conţinutul acestor trăsături constă în trecerea pe cale revoluţionară a puterii în mîinile proletariatului, instaurarea deci a dictaturii proletariatului, trecerea principalelor mijloace de producţie în stăpînirea celor ce muncesc, în frunte cu clasa muncitoare condusă de partidul marxist-leninist, transformarea revoluţionară a vechii societăţi şi construirea societăţii noi socialiste pe baza alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare.

Ca fenomen ce exprimă procesul de adîncire a crizei generale în etapa a doua a dezvoltării ei, formarea sistemului economic mondial al socialismului este întovărăşită de formarea şi consolidarea pieţii mondiale socialiste, piaţă bazată pe relaţii internaţionale cu totul noi, relaţii de colaborare şi ajutor reciproc.

De aceste relaţii de tip nou s-a lovit ca de o pavăză de netrecut politica ţărilor imperialiste de organizare a unei blocade economice împotriva ţărilor socialismului. Nu numai că ţările socialiste nu au slăbit, ci înseşi ţările capitaliste au întîmpinat dificultăţi crescînde în economia lor. Ţările lagărului socialist au cunoscut o dezvoltare impetuoasă a economiei lor. In aceste ţări producţia industrială a crescut în 1958, în comparaţie cu 1937, de 5 ori.

Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. scoate în evidenţă că în urma industrializării socialiste greutatea specifică a industriei a devenit precumpănitoare în economia acestor ţări. Polonia, Ungaria, Romînia, Bulgaria au devenit ţări industrial-agrare cu o industrie grea dezvoltată. R. P. Chineză se transformă dintr-o ţară agrară într-o ţară industrial-agrară.

In aceste ţări se rezolvă cu succes o problemă deosebit de importantă a construcţiei socialiste: trecerea ţărănimii pe calea cooperatistă.

In prezent, în ceea ce priveşte producţia industrială pe cap de locuitor, sistemul mondial socialist, luat în ansamblu, a şi ajuns din urmă sistemul mondial capitalist.

Aceasta reiese din faptul că ţările socialiste în care este concentrată aproape o treime din populaţia globului dau mai mult de o treime din producţia industrială mondială, dau aproape jumătate din producţia mondială de cereale şi 43% din producţia mondială de cauciuc.

Ţările socialiste, coordonîndu-şi eforturile, merg din victorie în victorie, într-un front unit, bucurîndu-se de sprijinul şi experienţa Uniunii Sovietice, a P.C.U.S.

Aşa cum se arată în Declaraţia consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste, care a avut loc la Moscova între 14 şi 16 noiembrie 1957, statele socialiste sînt unite într-o comunitate unică prin faptul că au păşit pe calea comună a socialismului, că orînduirea lor social-economică şi puterea lor de stat au o esenţă de clasă comună, prin sprijinul şi ajutorul reciproc, prin comunitatea de interese şi ţeluri în lupta împotriva imperialismului, prin ideologia marxist-leninistă care le călăuzeşte[3]).

O parte integrantă a relaţiilor dintre statele socialiste o constituie ajutorul reciproc frăţesc, sprijinul multilateral acordat de Uniunea Sovietică, ţărilor de democraţie populară. Referindu-se la aceste relaţii de tip nou statornicite între ţările lagărului socialist, tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la Congresul al II-lea al P.M.R. arată: „Datorită relaţiilor de într-ajutorare frăţească, datorită marelui sprijin al Uniunii Sovietice, economia lor (a ţărilor socialiste — n.n.) se dezvoltă neîncetat într un ritm necunoscut ţărilor capitaliste[4])

In opoziţie cu linia de dezvoltare continuă şi de întărire a sistemului mondial al socialismului, o evoluţie cu totul opusă au cunoscut ţările sistemului capitalist.

După cel de al doilea război mondial dezvoltarea inegală a ţărilor capitaliste s-a accentuat, fenomenele de parazitism şi putreziciune a modului de producţie capitalist au devenit tot mai evidente. Creşterea gradului de exploatare a clasei muncitoare, înrăutăţirea situaţiei ţărănimii muncitoare a contribuit la sporirea avîntului revoluţionar al maselor muncitoare din aceste ţări.

S-a agravat astfel nu numai contradicţia dintre burghezie şi proletariat, ci şi contradicţia între burghezia monopolistă şi toate păturile poporului. Ca urmare a pătrunderii largi a monopolurilor în agricultură şi a politicii preţurilor impusă de ele, precum şi a creşterii impozitelor, a continuat cu o amploare deosebită procesul de pauperizare a masei de bază a ţărănimii. Intr-un cuvînt întreaga evoluţie postbelică a sistemului capitalist arată clar apropierea momentului pieirii inevitabile a capitalismului.

Să analizăm pe scurt aceste fenomene. In urma războiului, ţări ca Germania, Italia şi Japonia au cunoscut o serioasă distrugere a potenţialului lor economic.

Mari pierderi a suferit Franţa, şi destul de serios a slăbit Anglia. Singurul stat capitalist care a ieşit întărit în urma războiului au fost S.U.A. Profitînd de aceasta, monopolurile americane au lărgit cu mult sfera lor de influenţă pe piaţa capitalistă mondială. In 1945, greutatea specifică a exportului Statelor Unite în exportul mondial capitalist constituia 40,1% faţă de 12,6%, în 1938. Situaţia avantajoasă dobîndită de S.U.A., pe seama partenerilor lor occidentali, s-a lovit însă din ce în ce mai mult de concurenţa acestora, dat fiind refacerea treptată a economiei lor. Astfel, în ţările învinse, Germania şi Japonia, nivelul antebelic al producţiei a fost atins în anii 1949—1950.

R.F. Germană a început lupta pentru poziţia de cea de a doua ţară din lagărul capitalist în ce priveşte nivelul producţiei industriale. La întărirea economică a monopolurilor vest germane a contribuit în bună măsură S.U.A., precum şi cercurile conducătoare ale unor ţări vest-europene.

Cea mai bună dovadă în acest sens este sprijinirea pe toate căile de către acestea a „pieţii comune" europene precum şi a „Euratomului". Anglia şi Franţa şi-au refăcut şi ele treptat poziţiile deţinute înainte de război pe piaţa mondială capitalistă.

S-a ajuns astfel la situaţia că o sporire a exportului acestor ţări nu mai este posibilă decît printr-o acerbă luptă de concurenţă. Pe această bază lupta economică între ţările capitaliste se înteţeşte tot mai mult. O importantă contradicţie care macină sistemul capitalist este contradicţia dintre S.U.A. şi Marea Britanie.

Sub paravanul „colaborării atlantice" S.U.A. au căutat pe toate căile să acapareze poziţii principale ale imperiului britanic pe care acesta le deţinea în diferite părţi ale lumii.

Problema pieţelor devine cu atît mai ascuţită cu cît limitele geografice ale pieţii mondiale capitaliste s-au îngustat tot mai mult ca urmare a dezvoltării pieţii mondiale socialiste. Numai în Europa, prin victoria revoluţiei democrat-populare într-o serie de ţări, capitalismul a pierdut aproape jumătate din populaţie şi peste 55% din teritoriul întregului continent.

Dezvoltarea inegală a ţărilor capitaliste în perioada postbelică este o sursă generatoare de permanente contradicţii, o cauză a adîncirii crizei generale a capitalismului.

Ascuţirea crizei generale a capitalismului în cea de a doua etapă este determinată şi de accentuarea fenomenelor de parazitism şi putreziciune a sistemului capitalist.

Deşi ţările sistemului capitalist au reuşit în perioada postbelică să-şi ridice într-o anumită măsură producţia (în 1955 indicele producţiei industriale a tutu-

(Continuare în pag. 8)

---

2) Vezi: „Cu privire la proiectul de program al Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia" (Broşura. Ed. Politică Buc. 1958).

3) A se vedea: Declaraţia consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste care a avut loc la Moscova între 14 şi 16 noiembrie 1957.

4) Gh. Gheorghiu-Dej — Raport de activitate al Comitetului Central al P.M.R. la Congresul al II-lea al Partidului, pag. 8.

Criza generală a capitalismului şi adîncirea ei după cel de al II-lea război mondial. Destrămarea sistemului colonial al imperialismului

(Urmare din pag. 7)

ror ţărilor capitaliste era 193% în comparaţie cu producţia anului 1929) această creştere a fost obţinută pe o bază economică şubredă pe seama anumitor factori, dintre care unii au un caracter temporar. La Congresul XX al P.C.U.S. se arată că aceşti factori au fost următorii: în primul rînd militarizarea economiei şi cursa înarmărilor; în al doilea rînd intensificarea expansiunii economice a principalelor state capitaliste; în al treilea rînd înnoirea capitalului fix; în al patrulea rînd înăsprirea considerabilă a exploatării clasei muncitoare. Trebuie relevat că acţiunea fiecăruia dintre aceşti factori, precum şi acţiunea lor combinată are ca rezultat final ascuţirea contradicţiilor capitalismului. Aşa spre exemplu creşterea cheltuielilor militare (a căror greutate specifică în bugetele statelor capitaliste este mai mare de ³/₄) duce la fenomene inflaţioniste, provoacă haos şi dezorganizare în economie, adînceşte contradicţia fundamentală a capitalismului. Expansiunea economică a ţărilor capitaliste, aşa cum am subliniat mai sus, dă naştere la grave contradicţii între diferite ţări capitaliste, iar creşterea exploatării clasei muncitoare ascute contradicţia dintre burghezie şi proletariat, intensificînd lupta revoluţionară a maselor. Acţiunea combinată a tuturor acestor factori adînceşte criza generală a capitalismului

O manifestare pregnantă a parazitismului şi putreziciunii capitalismului după al doilea război mondial o constituie izbucnirea în această perioadă a unor serioase crize economice de supraproducţie.

In aproximativ 12 ani, S.U.A., spre exemplu, au trecut prin trei scăderi ale producţiei cu caracter de criză — în anii 1948—1949, în anii 1953—1954 şi îndeosebi în anii 1957—1958.

Exemplul ultimei crize arată plastic efectele ce le au crizele de supraproducţie asupra economiei ţărilor capitaliste. Aşa cum se arată în Raportul tovarăşului N. S. Hruşciov la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., în 1957 producţia industrială a S.U.A. a rămas, în linii mari, la nivelul anului precedent, iar în 1958 ea a scăzut în comparaţie cu 1957 cu aproximativ 6,5%. In felul acesta criza a dat înapoi producţia industrială a S.U.A. pînă la nivelul anului 1953. Crizele economice de supraproducţie ducînd la dezorganizarea întregii vieţi economice determină o creştere puternică a şomajului în statele capitaliste, contribuie la ascuţirea contradicţiilor de clasă ale societăţii capitaliste. Aşa de exemplu ultima criză din S.U.A. a făcut ca numărul şomerilor totali să se ridice la peste 6.400.000, iar împreună cu şomerii parţiali să depăşească 8.000.000.

„Permanenta alternare a perioadelor de scădere a producţiei cu caracter de criză, cu perioade de avînt febril constituie o dovadă a instabilităţii economiei capitaliste" [5])

Această caracteristică de bază a economiei capitaliste a spulberat mitul despre o „prosperitate continuă" a economiei capitaliste, a zdrobit concepţiile burgheze şi revizioniste cu privire la posibilitatea „dirijării" economiei capitaliste, cu privire la „capitalismul popular".

Propovăduind astfel de „teorii", ideologii burghezi au încercat să creeze iluzii în rîndurile muncitorimii pentru a o abate de la lupta de clasă împotriva exploatării capitaliste. Ei au încercat şi încearcă să micşoreze atracţia spre socialism a oamenilor muncii din toată lumea care se conving tot mai mult că numai orînduirea socialistă poate asigura propăşirea materială şi avîntul cultural al întregii societăţi.

Despre ce „prosperitate continuă" poate fi vorba în ţările capitaliste cînd crizele economice de supraproducţie fac ravagii în aceste ţări, aruncînd economia lor cu mulţi ani îndărăt, provocînd enorme distrugeri materiale, aducînd maselor muncitoare mizerie şi suferinţe neînchipuit de mari?

In ceea ce priveşte „dirijarea" economiei ţărilor capitaliste, trebuie să arătăm că aceasta nu este decît un truc propagandistic al ideologilor burgheziei, menit să ascundă perspectivele adîncirii inevitabile a contradicţiilor capitalismului.

Imposibilitatea „dirijării", „planificării" economiei capitaliste decurge din esenţa relaţiilor de producţie capitaliste. Aceste relaţii au la baza lor proprietatea privată asupra mijloacelor de producţie, care generează în mod obiectiv anarhie în producţia socială, provoacă o acerbă luptă de concurenţă între capitalişti.

Sfidînd în modul cel mai grosolan realitatea, ideologii burghezi, precum şi revizioniştii au făcut în ultimii ani multă zarvă în jurul aşa-zisei teorii a „capitalismului popular". Ei pretind că în ultima vreme capitalismul şi-ar fi schimbat caracterul, ar fi devenit popular, ba chiar că în cadrul capitalismului apar şi se dezvoltă „elemente socialiste". Sub masca „capitalismului popular" propagandiştii zeloşi ai capitalismului vor să ascundă racilele adînci ale orînduirii burgheze, contradicţiile sale organice. Sub această firmă ei încearcă să camufleze pauperizarea relativă şi absolută, crescîndă, a maselor muncitoare, mizeria în care se zbat aceste mase. „Capitalismul popular" este menit să mascheze faptul dureros că în lumea burgheză milioane de oameni nu au cu ce să se hrănească, că o parte însemnată a populaţiei globului pămîntesc unde domneşte capitalismul, trăieşte într-o continuă nesiguranţă a zilei de mîine.

Aşa cum a subliniat tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej cu ocazia Expunerii făcute la adunarea activului de partid din oraşul şi regiunea Bucureşti, aceste teorii sînt menite să arunce praf în ochii clasei muncitoare. „Situaţia capitalismului contemporan se caracterizează prin îngustarea considerabilă a sferelor sale de influenţă, înăsprirea contradicţiilor dintre burghezie şi clasa muncitoare, dintre burghezia monopolistă americană şi popoarele din alte ţări capitaliste, dintre marile trusturi din S.U.A. şi burghezia din alte ţări" [6])

Iată deci adevărata stare de lucruri care caracterizează capitalismul în perioada actuală. Avînd în vedere tocmai această realitate palpabilă nu putem să nu remarcăm că afirmaţiile burgheze şi revizioniste cu privire la creşterea „elementelor socialiste" în sînul capitalismului provoacă cea mai profundă dezaprobare în rîndurile muncitorilor revoluţionari din întreaga lume. Relaţiile de producţie socialiste sînt radical deosebite faţă de cele capitaliste.

Ele se bazează pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producţie, în timp ce relaţiile burgheze au la bază proprietatea privat-capitalistă, care generează exploatarea. Tocmai acest lucru determină imposibilitatea naşterii unor „elemente socialiste" în cadrul capitalismului. In legătură cu aceasta în articolul redacţional apărut în ziarul Scînteia din 18 şi 20 mai 1958 se arată următoarele: „Capitaliştii au rămas capitalişti, stăpîni pe mijloacele de producţie, muncitorii au rămas mai departe proletari exploataţi. Scopul producţiei capitaliste a rămas stoarcerea de supraprofituri uriaşe de către capitaliştii pe calea exploatării crîncene a oamenilor muncii şi a jefuirii altor popoare". Concepţiile revizioniste cu privire la o pretinsă creştere a elementelor socialiste în cadrul capitalismului, cu privire la integrarea treptată a capitalismului în socialism, au un caracter diversionist, ele căutînd să prezinte denaturată esenţa modului de producţie capitalist şi să frîneze lupta de clasă a proletariatului îndreptată împotriva acestui mod de producţie.

Criza generală a capitalismului a cunoscut o considerabilă adîncire în cea de a doua etapă a sa şi datorită ascuţirii crizei sistemului colonial al imperialismului care a intrat în faza destrămării sale. Din cei 1,5 miliarde de oameni ce se aflau înaintea ultimului război mondial sub dominaţia colonială, peste 1.3 miliarde s-au eliberat.

Principalul factor care a determinat ascuţirea crizei sistemului colonial şi trecerea de la faza antebelică a clătinării pilonilor lui, la faza contemporană a destrămării acestui sistem a fost transformarea socialismului într-un sistem mondial. Acest proces de creştere a socialismului a întărit şi a lărgit într-o măsură uriaşă reazimul popoarelor care luptă pentru eliberarea lor naţională, împotriva dominaţiei imperialiste.

Un rezultat important al destrămării sistemului colonial constă în faptul că o serie de ţări ca India, Indonezia, Birmania, Egipt, Sudanul, Marocul, Tunisul, Guineea etc. s-au desprins din sistemul colonial al imperialismului, iar în prezent luptă pentru dezvoltarea economiei lor naţionale, pentru asigurarea independenţei lor politice.

O tendinţă care trebuie să fie remarcată în legătură cu eliberarea unor colonii din lanţul sistemului colonial al imperialismului este tendinţa lor spre unitate. După cum este cunoscut, în urma unirii Egiptului cu Siria a fost proclamată Republica Arabă Unită, iar în noiembrie 1958 a fost proclamată unirea a două tinere state independente africane — Ghana şi Guineea. Spiritul timpului este solidaritatea crescîndă a popoarelor din diferite ţări coloniale şi dependente în lupta lor împotriva imperialismului şi acest spirit s-a manifestat viu la Conferinţa de la Bandung a ţărilor Asiei şi Africei, precum şi la alte conferinţe ca cea de la Accra din decembrie 1958.

Aşa cum s-a subliniat la Congresul al XXI al P.C.U.S. în prezent asistăm la o nouă etapă a luptei popoarelor pentru independenţă naţională. **In toate ţările coloniale şi dependente se desfăşoară mişcarea de eliberare naţională.** S-a intensificat lupta popoarelor din ţările Americii Latine împotriva jugului monopolurilor americane. S-au pus în mişcare popoarele din ţările Asiei şi Africii. Nici o forţă din lume nu este capabilă de a opri acest proces irezistibil al popoarelor spre libertate naţională.

Viaţa a arătat că nici maşinaţiunile monopolurilor americane, nici diferite „teorii" cum ar fi „teoria vidului", „renunţarea la vechiul colonialism", nici aşa-zisul ajutor american şi nici agresiunea armată nu pot bara lupta popoarelor pentru independenţă.

Sub loviturile tot mai puternice ale mişcării de eliberare naţională, se prăbuşeşte ruşinosul sistem colonial.

Popoarele care şi-au cucerit de curînd independenţa naţională sînt vital interesate în dezvoltarea lor economică deoarece numai în acest fel ele pot să-şi consolideze cuceririle obţinute.

De asemenea ele sînt vital interesate în menţinerea păcii. Aceste popoare, se bucură în permanenţă de sprijinul serios al ţărilor socialiste, al Uniunii Sovietice, sprijin bazat pe principiul deplinei egalităţi în drepturi şi al colaborării, fără nici un fel de condiţii de ordin militar sau politic.

Sintetizînd toate aceste procese fundamentale care au loc în lume, în raportul prezentat de tov. N. S. Hruşciov la Congresul XXI al P.C.U.S. se arată următoarele:

„Se constată o nouă adîncire a crizei generale a capitalismului, care s-a intensificat în urma schimbării radicale a raportului de forţe între sistemul mondial al socialismului şi sistemul mondial al capitalismului, în urma destrămării sistemului colonial şi a ascuţirii contradicţiilor sociale din ţările capitaliste".

Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. analizînd perspectivele dezvoltării economice a celor două sisteme a relevat că în prezent sarcina care trebuie rezolvată este de a se obţine superioritatea sistemului socialist asupra sistemului capitalist în producţia mondială, de a depăşi cele mai dezvoltate ţări capitaliste în ceea ce priveşte productivitatea muncii sociale, în ceea ce priveşte producţia pe cap de locuitor şi de a asigura cel mai înalt nivel de trai din lume.

Avînd în vedere că Uniunea Sovietică înaintează într-un ritm de 4 ori mai rapid decît S.U.A., iar sporul anual al producţiei este mai mare decît cel al producţiei S.U.A., s-a creat posibilitatea reală ca între anii 1965—1970 U.R.S.S. să depăşească S.U.A. nu numai din punct de vedere al volumului absolut al producţiei dar şi în ceea ce priveşte producţia pe cap de locuitor.

De asemenea ca urmare a îndeplinirii planului de 7 ani în Uniunea Sovietică (1959—1965) precum şi datorită ritmului înalt de dezvoltare a economiei ţărilor de democraţie populară, ţările sistemului mondial socialist vor produce mai mult de jumătate din întreaga producţie industrială mondială. Astfel va fi asigurată superioritatea socialismului asupra capitalismului în sfera hotărîtoare a producţiei umane, producţia bunurilor materiale.

Ca urmare a tuturor acestor succese de importanţă istorică mondială, ca urmare a desprinderii unor noi ţări de sub jugul colonial se va crea posibilitatea reală pentru înlăturarea războiului ca mijloc de soluţionare a problemelor internaţionale.

Această concluzie importantă trasă de Congresul al XXI al P.C.U.S., concluzie plină de optimism şi încredere cu privire la viitorul omenirii arată că încă înainte de victoria deplină a socialismului în lume, se va ivi posibilitatea reală de a elimina războiul mondial din viaţa societăţii.

Trebuie să subliniem că în prezent s-a adeverit întru totul concluzia trasă de cel de al XX-lea Congres al P.C.U.S. şi anume că nu există o inevitabilitate fatală a războiului. Cauza păcii este apărată de puternice forţe, cum sînt lagărul statelor socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, statele iubitoare de pace din Asia şi Africa care s-au situat pe o poziţie antiimperialistă şi care formează împreună cu ţările socialiste o vastă zonă a păcii, popoarele din înseşi ţările capitaliste.

Este uşor de închipuit ce uriaşă influenţă morală au asupra maselor largi din toate ţările lumii succesele lagărului socialist.

Aceste mase cunosc bine ororile războaielor. Or, dezvoltarea multilaterală a ţărilor lagărului socialist, succesele acestora creează condiţii pentru asigurarea posibilităţii preîntîmpinării războaielor, iar într-un viitor apropiat va crea posibilitatea înlăturării războaielor ca mijloc de reglementare a problemelor internaţionale. In felul acesta se va realiza un deziderat de multe veacuri al omenirii, pacea durabilă.

Succesele răsunătoare ale sistemului socialist, perspectivele sale luminoase şi pline de o măreţie fără seamăn nu pot să nu stîrnească furia imperialismului internaţional. Manifestînd o stare evidentă de slăbiciune, burghezia recurge în multe ţări la fascism şi reacţiune. După cum se ştie burghezia vest germană păşeşte din nou pe urmele sinistre ale fascismului. Aci forţele democratice sînt persecutate, partidul comunist este interzis. Asaltul reacţiunii este deosebit de puternic în Franţa şi într-o serie de alte ţări capitaliste.

Instaurînd fascismul, reprimînd cu sălbăticie orice mişcare spre progres, căutînd să încătuşeze acţiunile revoluţionare ale maselor muncitoare conduse de clasa muncitoare şi partidul ei de avangardă, folosind pe trădătorii socialismului, burghezia internaţională luptă pentru prelungirea agoniei ei, pentru a şi mai menţine existenţa. Rezultatul acestei lupte disperate a burgheziei nu poate să fie decît un eşec total. In momentul de faţă, cînd există partide comuniste şi muncitoreşti în 83 de ţări, cînd ele numără în rîndurile lor peste 33.000.000 de oameni, strădaniile jalnice de a opri în loc mersul irevocabil al istoriei sînt zadarnice.

Marşul impetuos al comunismului nu poate fi oprit, după cum nu poate fi oprită primăvara de a înlocui iarna. Marile succese ale Uniunii Sovietice în toate domeniile de activitate întîietatea ei în domeniul ştiinţei şi tehnicii mondiale, succesele întregului sistem socialist al economiei mondiale constituie o forţă de atracţie irezistibilă pentru toate popoarele lumii şi în acelaşi timp o puternică garanţie a inevitabilităţii victoriei socialismului.

Toate acestea relevă faptul că în prezent trăim în epoca cînd comunismul cu toate binefacerile pe care el le aduce omenirii se transformă într-o realitate de neînvins.

Spre comunism duc toate drumurile omenirii.

C. MECU şi GR. BOTOI

---

5) N. S. Hruşciov — Raport prezentat la Congresul al XXI-lea extraordinar al P.C.U.S.

6) Gheorghe Gheorghiu-Dej — Sub steagul marxism-leninismului şi al internaţionalismului proletar. E.S.P.L.P. Bucureşti 1957 pag. 11.

Redacţia şi administraţia. Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Bucureşti. Piaţa Scînteii.
Abonamente la „Gazeta Învăţămîntului" se fac la toate oficiile poştale prin factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.
Abonamente: 1 an — 12,50 lei; 6 luni — 6,25 lei; 3 luni — 3,12 lei.